

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา สำหรับเด็ก 7-9 ปี” ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนของแนวทางการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา สำหรับเด็ก 7-9 ปี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนของ ผลการตรวจพิจารณาและแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่มีต่อแนวทางการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก 7 – 9 ปี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ แนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษา สำหรับเด็กอายุ 7-9 ปี
ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถานภาพส่วนบุคคลและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญ

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	8	53.3
หญิง	7	46.7
2. อายุ		
30 - 35 ปี	3	20
36 - 40 ปี	2	13.3
41 - 45 ปี	3	20
46 - 50 ปี	1	6.7
51 - 55 ปี	2	13.3
56 - 60 ปี	3	20
61 ปีขึ้นไป	1	6.7
3.วุฒิการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	4	26.7
ระดับปริญญาโท	10	66.7
ระดับปริญญาเอก	1	6.7
4. ผู้เชี่ยวชาญ		
ด้านการสอนวิชาศิลปะศึกษา	5	33.3
ด้านการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก	5	33.3
ด้านนักวิชาการทางศิลปะศึกษา	5	33.3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5.ประสบการณ์ในการทำงานของผู้เชี่ยวชาญ		
6 - 10 ปี	5	33.3
11 - 15 ปี	-	-
16 - 20 ปี	1	6.7
21 - 25 ปี	5	33.3
26 - 30 ปี	2	13.3
31 - 35 ปี	1	6.7
36 ปีขึ้นไป	1	6.7
6.ความเกี่ยวข้องกับวิชาศิลปศึกษา		
- เป็นผู้สอนวิชาศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา	6	40
- เป็นผู้สอนในสาขาศิลปศึกษาระดับอุดมศึกษา	4	26.7
7. ความเกี่ยวข้องกับภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก*		
- เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก	7	46.6
- เป็นผู้เคยเข้ารับการเข้าอบรมการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก	5	33.3
- เป็นผู้ให้การอบรมการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก	3	20
- เป็นผู้เคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก	5	33.3
8. ความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ *		
- เป็นผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ	3	20
- เป็นผู้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ	6	40
- เป็นผู้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์	6	40

* ผู้ตอบมีความเกี่ยวข้องมากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 1 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน ได้ดังนี้

เพศ จากประชากรทั้งหมด 15 คน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 46.7

อายุ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 56-60 ปีและ อายุระหว่าง 41-45 ปี และอายุระหว่าง 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51-55 ปี และ อายุระหว่าง 36- 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3

วุฒิการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.7 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 6.7

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวนผู้เชี่ยวชาญด้านด้านผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ด้านนักวาดภาพประกอบ และด้านนักวิชาการทางศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.3

ประสบการณ์ทำงาน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระยะเวลา ระหว่าง 6- 10 ปี และ 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ ระยะเวลา ระหว่าง 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3 และระยะเวลา ระหว่าง 16 – 20 ปี และ 31 – 35 ปี และ 36 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.7

ความเกี่ยวข้องกับวิชาศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เป็นผู้สอนวิชาศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือ เป็นผู้สอนในสาขาศิลปศึกษาระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.7

ความเกี่ยวข้องกับภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมา คือ เคยเข้ารับการเข้าอบรมการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก และ เคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 33.3 และเป็นผู้ให้การอบรมการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 20

ความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ และ ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

ด้านวัตถุประสงค์

ข้อ	รายการความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
1. การเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้				
1.1	ควรออกแบบภาพประกอบโดยใช้เทคนิคที่สอดคล้องกับกิจกรรมศิลปะของเด็ก 7-9 ปี	3.87	0.91	เห็นด้วย
1.2	ควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกับสาระความรู้อื่นที่เด็กควรรู้	4.33	0.48	เห็นด้วย
1.3	ควรออกแบบภาพประกอบให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กที่เด็กสามารถสังเกตเห็น	4.27	0.45	เห็นด้วย
1.4	ควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถให้เด็กสามารถนำมาเชื่อมโยงกับกิจกรรมศิลปะในชั้นเรียนของเด็กได้	3.93	0.70	เห็นด้วย
2. การดัดแปลงไปใช้ในการสร้างงานศิลปะ				
2.1	ควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถดัดแปลงเพื่อนำไปใช้ในการสร้างงานศิลปะ	4.00	0.75	เห็นด้วย
2.2	ควรออกแบบภาพประกอบให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการสร้างงานศิลปะของตนเองได้	4.07	0.79	เห็นด้วย
2.3	ควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถจินตนาการต่อเติมจากภาพประกอบได้	4.13	0.83	เห็นด้วย
2.4	ควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กเกิดความรู้สึกท้าทาย ในการที่จะสร้างงานศิลปะของตนบ้าง	4.20	0.67	เห็นด้วย

ตารางที่ 2(ต่อ)

ข้อ	รายการความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
3. ความหลากหลายของประสบการณ์ทางศิลปะ				
3.1	ควรรออกแบบภาพประกอบให้มีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่ซ้ำกับที่มีอยู่	4.27	0.88	เห็นด้วย
3.2	ควรรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถสังเกตเห็นลักษณะการใช้และคุณสมบัติของทัศนธาตุ (เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิวที่ว่าง)	4.27	0.59	เห็นด้วย
3.3	ควรรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถเห็นว่าเทคนิคที่เด็กคุ้นเคยในชั้นเรียนสามารถนำมาสร้างงานศิลปะได้หลากหลายรูปแบบ	4.20	0.53	เห็นด้วย
3.4	ควรรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถเห็นถึงความเป็นศิลปะที่สะท้อนลักษณะศิลปะประจำชาติ	3.87	0.64	เห็นด้วย
รวม		4.11	0.36	เห็นด้วย

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นในด้านวัตถุประสงค์ ที่ส่งผลต่อการออกแบบภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา สำหรับเด็ก 7-9 ปี ทุกรายการ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนของการเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 2) คือ ควรรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกับสาระความรู้อื่นที่เด็กควรรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.33$) และ รองลงมา (จากข้อ 3) คือ ควรรออกแบบภาพประกอบให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กที่เด็กสามารถสังเกตเห็น ($\bar{X} = 4.27$)

ความคิดเห็นในส่วนการดัดแปลง ไปใช้ในการสร้างงานศิลปะ อยู่ในระดับเห็นด้วย (จากข้อ 8) โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ควรรออกแบบภาพประกอบให้เด็กเกิดความรู้สึกท้าทาย ในการที่จะสร้างงานศิลปะของตนบ้าง อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.20$) และ รองลงมา (จากข้อ 7) คือ ควรรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถจินตนาการต่อเติมจากภาพประกอบได้ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.13$)

ความคิดเห็นในส่วนความหลากหลายของประสบการณ์ทางศิลปะ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 9 และ 10) คือ ควรออกแบบภาพประกอบให้มีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่ซ้ำกับที่มีอยู่ และควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถสังเกตเห็นลักษณะการใช้และคุณสมบัติของทัศนธาตุ ได้แก่ เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ที่ว่าง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยตามลำดับ ($\bar{X} = 4.27$) และ รองลงมา (จากข้อ 11) คือ ควรออกแบบภาพประกอบให้เด็กสามารถเห็นว่าเทคนิคที่เด็กคุ้นเคยในชั้นเรียนสามารถนำมาสร้างงานศิลปะได้หลากหลายรูปแบบ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

ด้านเนื้อเรื่อง

ข้อ	รายการความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
1. ลักษณะของเนื้อเรื่อง				
1.1	เนื้อเรื่องที่สอนแบบตรงไปตรงมา	3.00	1.06	ไม่แน่ใจ
1.2	เนื้อเรื่องที่เด็กสามารถเชื่อมโยงสู่สาระความรู้ได้เอง	4.00	0.75	เห็นด้วย
1.3	เนื้อเรื่องที่ต้องมีผู้ใหญ่ช่วยแนะนำ	2.93	1.03	เห็นด้วย
1.4	เนื้อเรื่องที่แทรกความรู้ทางศิลปะ	4.20	0.56	เห็นด้วย
2. ลักษณะของแก่น				
2.1	แก่นเรื่องที่มุ่งแสดงความคิดเห็นของผู้แต่ง	3.60	1.05	เห็นด้วย
2.2	แก่นเรื่องที่มุ่งแสดงพฤติกรรมของตัวละครให้เป็นกำลังใจแก่เด็ก	4.20	0.56	เห็นด้วย
2.3	แก่นเรื่องที่มุ่งให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น	4.53	0.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ลักษณะของโครงเรื่อง				
3.1	การดำเนินเรื่องมีการท้าทายให้แก่ปัญหา	4.73	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.2	การดำเนินเรื่องผ่านการแข่งขัน	3.33	0.97	ไม่แน่ใจ
3.3	การดำเนินเรื่องผ่านความสามารถที่มีจำกัด	4.07	0.79	เห็นด้วย
3.4	การดำเนินเรื่องผ่านประเพณีและวัฒนธรรม	4.67	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. บุคลิกของตัวละคร				
4.1	บุคลิกของตัวละครที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.80	0.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.2	บุคลิกของตัวละครที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก(มีพลังวิเศษ)	3.80	1.08	เห็นด้วย
4.3	บุคลิกของตัวละครจะเป็นแรงบันดาลใจในงานศิลปะของเด็ก	4.47	0.64	เห็นด้วย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
5. รูปแบบของการเขียน				
5.1	ชวนค้นหา	3.67	0.90	เห็นด้วย
5.2	มีคำออกเสียงแปลกๆ	3.13	0.91	ไม่เห็นด้วย
5.3	แทรกคำศัพท์เกี่ยวกับศิลปะ	3.80	0.86	เห็นด้วย
6. ลักษณะของการใช้ภาษา				
6.1	การใช้คำเปรียบเทียบกับอุปมา อุปมัย	3.93	0.59	เห็นด้วย
6.2	การใช้คำซ้ำ	2.87	0.74	ไม่เห็นด้วย
6.3	การเลือกที่จะใช้คำที่เหมาะสมเพื่อที่จะเปิดโอกาสให้ภาพ ได้เล่าเรื่อง	4.33	0.72	เห็นด้วย
6.4	ใช้คำถามให้เด็กได้หาคำตอบ	4.13	0.51	เห็นด้วย
รวม		3.94	0.18	เห็นด้วย

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในด้านเนื้อเรื่องที่ส่งผลต่อการออกแบบภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา ในด้านของเนื้อเรื่องโดยเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วย ($\bar{X}=3.94$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยพบว่าในส่วนลักษณะของเนื้อเรื่องที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 4) คือเนื้อเรื่องที่แทรกความรู้ทางศิลปะในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=4.20$) และ รองลงมา (จากข้อ 2) คือ ลักษณะเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถเชื่อมโยงสู่สาระความรู้ได้เอง ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=4.00$)

ความคิดเห็นในส่วนของแก่นเรื่อง ที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 7) คือ แก่นเรื่อง ครอบงำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.53$) และ รองลงมา (จากข้อ 6) คือแก่นเรื่องครอบงำเน้นแสดงพฤติกรรมของตัวละครให้เป็นกำลังใจแก่เด็ก อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=4.20$)

ความคิดเห็นในส่วนของลักษณะของโครงเรื่อง ที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 8) คือโครงเรื่องมีการดำเนินเรื่องที่มีความท้าทายให้แก้ไขปัญหา อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.73$) และ รองลงมา (จากข้อ 11) คือ โครงเรื่องควรดำเนินเรื่องผ่านประเพณีและวัฒนธรรม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.67$)

ความคิดเห็นในส่วนของคุณลักษณะของตัวละคร ที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 12) คือ คุณลักษณะของตัวละครที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมา คือ คุณลักษณะของตัวละครส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.67$)

ความคิดเห็นในส่วนของคุณลักษณะการเขียนที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 18) คือ ควรแทรกคำศัพท์เกี่ยวกับศิลปะ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา (จากข้อ 16) คือ รูปแบบการเขียนที่มีลักษณะชวนค้นหา อยู่ในระดับ เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.67$)

ความคิดเห็นในส่วนของคุณลักษณะการใช้ภาษา ที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 21) คือ การเลือกใช้คำอย่างเหมาะสมเพื่อที่จะเปิดโอกาสให้ภาพได้เล่าเรื่องบ้าง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ การใช้คำถามให้เด็กได้หาคำตอบ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.13$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
1. ขนาดและรูปร่างของหนังสือ				
1.1	ขนาดและรูปร่างมิได้จำกัดแค่รูปทรงมาตรฐานทั่วไป	4.13	0.99	เห็นด้วย
1.2	ขนาดและรูปร่างเหมาะสมกับการใช้งานทั้งแบบอ่านคนเดียว หรือ แบบอ่านเป็นกลุ่ม	4.07	0.96	เห็นด้วย
1.3	ขนาดและรูปร่างมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและภาพประกอบ	4.47	0.51	เห็นด้วย
1.4	ขนาดและรูปร่างมีความปลอดภัยในการใช้งาน	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ปกของหนังสือ				
2.1	ปกของหนังสือออกแบบให้มีความสะดุดตาและน่าสนใจ	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.2	ปกของหนังสือออกแบบให้สอดคล้องกับภาพประกอบภายในเล่ม	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.3	ปกของหนังสือออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. หน้าแสดงรายละเอียดของหนังสือ				
3.1	ออกแบบให้สอดคล้องกับภาพประกอบภายในเล่ม	4.67	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.2	ออกแบบให้เป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่อง	4.47	0.51	เห็นด้วย
3.3	แสดงรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและผู้ปกครองและผู้สอน(กิจกรรมที่เชื่อมโยงกับหนังสือ)	4.27	0.70	เห็นด้วย
4. ตัวอักษรที่เลือกใช้				
4.1	มีความชัดเจนอ่านง่ายทั้งในด้านรูปแบบและขนาด	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.2	ถูกต้องตามลักษณะของอักษรภาษาไทยที่เด็กควรจดจำเป็นแบบอย่าง	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.3	ออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง (อักษรประดิษฐ์)	4.07	1.03	เห็นด้วย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
5. กระดาษที่ใช้พิมพ์				
5.1	มีคุณสมบัติที่ทำให้ภาพประกอบชัดเจนและสวยงาม	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5.2	มีความทนทานและปลอดภัย	4.97	0.25	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5.3	มีความเหมาะสมกับเทคนิคต้นฉบับของภาพประกอบ	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม		4.57	0.22	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในด้านส่วนประกอบของหนังสือที่ส่งผลต่อการออกแบบภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา โดยเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยพบว่าในส่วนของคุณภาพและรูปร่างของที่อยู่ในลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (จากข้อ 4) คือ คุณภาพและรูปร่างมีความปลอดภัยในการใช้งาน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.87$) และ รองลงมา (จากข้อ 3) คือ คุณภาพและรูปร่างมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.47$)

ความคิดเห็นในส่วนของปกหนังสือ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 5, 6 และ 7) คือ ปกของหนังสือออกแบบให้มีความสะดุดตาและน่าสนใจ ปกของหนังสือออกแบบให้สอดคล้องกับภาพประกอบภายในเล่ม และปกของหนังสือออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.60$)

ความคิดเห็นในส่วนของหน้าแสดงรายละเอียดของหนังสือ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 8) คือ ออกแบบให้สอดคล้องกับภาพประกอบภายในเล่ม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.67$) และ รองลงมา (จากข้อ 9) คือ ออกแบบให้เป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่อง อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.47$)

ความคิดเห็นในส่วนตัวอักษรที่เลือกใช้ เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 11 และ 12) คือ ออกแบบให้มีความชัดเจนอ่านง่ายทั้งในด้านรูปแบบและขนาด และถูกต้องตามลักษณะของอักษรภาษาไทยที่เด็กควรจดจำเป็นแบบอย่าง อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมา (จากข้อ 13) คือ

ออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง (อักษรประดิษฐ์) อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.07$)

ความคิดเห็นในส่วนของกระดาษที่ใช้พิมพ์ อยู่ในเห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 15) มีความทนทานและความปลอดภัย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.93$) รองลงมา (จากข้อ 14 และ 16) คือ คุณสมบัติที่ทำให้ภาพประกอบมีความชัดเจนและสวยงาม และ มีความเหมาะสมกับเทคนิคต้นฉบับของภาพประกอบ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.87$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
1. ส่วนประกอบทางทัศนธาตุ (Visual Elements of Art)				
1.1	ออกแบบให้เด็กได้เห็นลักษณะการใช้ทัศนธาตุ	4.13	0.51	เห็นด้วย
1.2	ลักษณะการใช้ทัศนธาตุในงานภาพประกอบสอดคล้องกับลักษณะการใช้ในงานศิลปะของเด็ก	3.40	0.98	ไม่แน่ใจ
1.3	ลักษณะการใช้ทัศนธาตุในงานภาพประกอบสอดคล้องกับลักษณะการใช้ในงานศิลปะของเด็ก แต่มีความท้าทายมากกว่า	4.40	0.73	เห็นด้วย
1.4	ออกแบบให้เด็กได้รู้จักคุณสมบัติและอารมณ์ของทัศนธาตุในลักษณะต่างๆ	4.20	0.41	เห็นด้วย
1.5	ออกแบบให้เด็กสามารถเชื่อมโยงทัศนธาตุที่มีตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	3.80	0.67	เห็นด้วย
1.6	ออกแบบด้วยการใช้รูปทรงเรขาคณิตมาสร้างเป็นภาพ	3.67	0.61	เห็นด้วย
1.7	ออกแบบด้วยการใช้รูปทรงอิสระมาสร้างเป็นภาพ	3.80	0.67	เห็นด้วย
2. หลักการออกแบบ (Design Principles)				
2.1	ออกแบบให้เด็กได้เห็นลักษณะการใช้หลักการออกแบบ	3.93	0.59	เห็นด้วย
2.2	ลักษณะการใช้หลักการออกแบบในงานภาพประกอบสอดคล้องกับลักษณะการใช้ในงานศิลปะของเด็ก	3.40	0.91	ไม่แน่ใจ
2.3	ลักษณะการใช้หลักการออกแบบในงานภาพประกอบสอดคล้องกับลักษณะการใช้ในงานศิลปะของเด็ก แต่มีความท้าทายมากกว่า	4.13	0.83	เห็นด้วย
2.4	ออกแบบให้เด็กได้รู้จักคุณสมบัติและอารมณ์ของหลักการออกแบบในลักษณะต่างๆที่เด็กควรเรียนรู้	3.87	0.64	เห็นด้วย
2.5	ออกแบบให้เด็กสามารถเชื่อมโยงส่วนประกอบของหลักการออกแบบที่มีตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	3.93	0.79	เห็นด้วย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
3. รูปแบบของงานศิลปะ (Style)				
3.1	ออกแบบให้เด็กได้เห็นความแตกต่างของรูปแบบงานศิลปะของไทยและของต่างชาติ	3.80	0.41	เห็นด้วย
3.2	เลือกรูปแบบของงานศิลปะมาออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.27	0.59	เห็นด้วย
3.3	ออกแบบให้เป็นส่วนหนึ่งที่เด็กสามารถนำไปเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ	3.93	0.70	เห็นด้วย
3.4	ออกแบบโดยให้เด็กสามารถเข้าใจได้ว่ามนุษย์มีวิธีการสร้างงานศิลปะที่มีความหลากหลายทั้งในด้านเทคนิคและรูปแบบ	4.33	0.81	เห็นด้วย
4. สื่อวัสดุและเทคนิค(Media and Technique)				
4.1.	เลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรมในชั้นเรียนศิลปะของเด็ก	4.13	0.74	เห็นด้วย
4.2	แต่นำมาใช้อย่างแตกต่างและดัดแปลงให้เกิดรูปแบบที่สามารถกระตุ้นให้เด็กอยากสร้างงานศิลปะของตนเองบ้าง	4.67	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.3	เลือกใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.47	0.51	เห็นด้วย
4.4	เลือกใช้โดยคำนึงถึงประสบการณ์ทางศิลปะที่เด็กควรได้รับ	4.20	0.41	เห็นด้วย
4.5	เลือกใช้สื่อแต่ละชนิดให้สอดคล้องกับวัยและความเข้าใจของเด็ก	4.40	0.50	เห็นด้วย
5. การใช้สีในภาพประกอบ (Color)				
5.1	เลือกใช้สีโดยเลียนแบบจากสีที่ปรากฏในธรรมชาติ	3.80	0.67	เห็นด้วย
5.2	เลือกใช้สีโดยบิดเบือนจากธรรมชาติ	3.67	0.48	เห็นด้วย
5.3	เลือกใช้สีให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในวิชาศิลปะศึกษาในชั้นเรียน(การใช้เฉดสีแม่สี การเลือกใช้สีขั้นที่2 การเลือกใช้สีขั้นที่3)	4.40	0.50	เห็นด้วย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
5.4	เลือกใช้สีที่เน้นความรู้ในด้าน ลักษณะของสี (วงจสี น้ำ หนักของสี ความจัดของสี)	4.07	0.59	เห็นด้วย
5.5	เลือกใช้สีเพื่อสื่อสารอารมณ์ (การใช้สีร้อน- สีเย็นการใช้ สีตัดกัน สีคู่ตรงข้าม)	4.13	0.51	เห็นด้วย
รวม		4.03	0.28	เห็นด้วย

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นในด้านส่วนประกอบของภาพประกอบที่ส่งผลกระทบต่อกรออกแบบภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษา สำหรับเด็ก 7-9 ปี ทุกรายการอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในส่วนของส่วนประกอบทางทัศนธาตุ

เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 3) คือลักษณะการใช้ทัศนธาตุ (Visual Elements of Art) ในงานภาพประกอบสอดคล้องกับลักษณะการใช้ในงานศิลปะของเด็ก แต่มีความท้าทายมากกว่าในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.40$) และ รองลงมา (จากข้อ 4) คือ ออกแบบให้เด็ก ได้รู้จักคุณสมบัติและอารมณ์ของทัศนธาตุในลักษณะต่างๆ ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.20$)

ความคิดเห็นในส่วนของหลักการออกแบบ (Design Principles) เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 10) คือ ลักษณะการใช้หลักการออกแบบในงานภาพประกอบสอดคล้องกับลักษณะการใช้ในงานศิลปะของเด็ก แต่มีความท้าทายมากกว่าในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.13$) และรองลงมา (จากข้อ 8 และ 12) คือ ออกแบบให้เด็ก ได้เห็นลักษณะการใช้หลักการออกแบบ และออกแบบให้เด็กสามารถเชื่อมโยงส่วนประกอบของหลักการออกแบบที่มีตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.93$)

ความคิดเห็นในส่วนจของรูปแบบของงานศิลปะ (Style) เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 16) คือ ออกแบบโดยให้เด็กสามารถเข้าใจได้ว่ามนุษย์มีวิธีการสร้างงานศิลปะที่มีความหลากหลายทั้งในด้านเทคนิคและรูปแบบ ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.33$) และ รองลงมา (จากข้อ 14) คือ เลือกรูปแบบของงานศิลปะมาออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.27$)

ความคิดเห็นในส่วนสื่อวัสดุและเทคนิค (Media and Technique) เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 18) คือ เลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรมในชั้นเรียนศิลปะของเด็ก แต่นำมาใช้อย่างแตกต่างและดัดแปลงให้เกิดรูปแบบที่สามารถกระตุ้นให้เด็กอยากสร้างงานศิลปะของตนเองบ้างในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา (จากข้อ 19) คือ เลือกใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.47$)

ความคิดเห็นในส่วนของการใช้สีในภาพประกอบ (Color) เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 24) คือเลือกใช้สีให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในวิชาศิลปะศึกษาในชั้นเรียน(การใช้เฉพาะสีแม่สี การเลือกใช้สีขั้นที่2 การเลือกใช้สีขั้นที่3)ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา (จากข้อ 26)คือ เลือกใช้สีเพื่อสื่อสารอารมณ์ (การใช้สีร้อน- สีเย็นการใช้สีตัดกัน สีคู่ตรงข้าม) ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.13$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
1. การจัดวางหน้า (Layout)				
1.1	จัดวางภาพประกอบให้ใหญ่เด่นชัด	3.73	0.88	เห็นด้วย
1.2	จัดวางภาพประกอบที่เป็นจุดเด่นควรอยู่ขวามือ	3.13	0.51	เห็นด้วย
1.3	จัดวางทิศทางการดำเนินเรื่องเรื่องควรไล่ไปในทิศทางเดียวกับการเปิดของหนังสือ	4.13	0.74	เห็นด้วย
1.4	จัดวางมุมมองของภาพ (Perspective) ช่วยในการส่งเสริมจินตนาการของเด็ก	4.53	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.5	จัดวางองค์ประกอบของภาพกับหน้าโดยให้เด็กสามารถนำไปใช้ในการสร้างงานศิลปะของตนเอง	4.33	0.61	เห็นด้วย
1.6	จัดวางข้อความของเนื้อเรื่องและภาพประกอบมีความสอดคล้องกัน	4.67	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.7	จัดวางข้อความและตัวอักษรให้เป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่องในภาพที่เป็นทั้งการตกแต่งและเล่าเรื่องไปพร้อมๆกัน	4.00	0.84	เห็นด้วย
1.8	จัดวางหน้าสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและนำมาเป็นวิธีการเล่าเรื่องได้	4.33	0.72	เห็นด้วย
2. การลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่อง				
2.1	การลำดับเหตุการณ์มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.53	0.516	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.2	การลำดับเหตุการณ์สามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้	3.60	0.98	เห็นด้วย
2.3	การลำดับเหตุการณ์ไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้	3.60	0.91	เห็นด้วย
2.4	การลำดับเหตุการณ์มีความชัดเจนไม่ซับซ้อน	3.93	0.79	เห็นด้วย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น		ระดับ ความคิด เห็น
		คะแนน เฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยง เบนมาตร ฐาน (S.D.)	
2.5	การลำดับเหตุการณ์ไม่มีความชัดเจนซับซ้อน	2.40	0.63	เห็นด้วย
2.6	การลำดับเหตุการณ์โดยใช้โทนสีในการกำหนดเหตุการณ์และอารมณ์ ความรู้สึกของฉากนั้นๆ	4.07	0.79	เห็นด้วย
3. ฉากและตัวละคร				
3.1	ฉากและตัวละครของมีความกลมกลืนไม่สะดุด	4.33	0.61	เห็นด้วย
3.2	ฉากและตัวละครไม่ออกแบบเพื่อยึดเหนี่ยวแก่เด็ก	4.20	0.86	เห็นด้วย
3.3	ความต่อเนื่องของฉากและตัวละคร มีความสม่ำเสมอของรูปร่างหน้าตาและสัดส่วน	4.47	0.64	เห็นด้วย
3.4	ฉากและตัวละครมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เด็กคุ้นเคย	3.73	0.59	เห็นด้วย
3.5	ฉากและตัวละครมีความแปลกใหม่ที่เด็กไม่คุ้นเคย	4.33	0.61	เห็นด้วย
3.6	ฉากและตัวละครสอดคล้องกับความเข้าใจของเด็ก	4.13	0.35	เห็นด้วย
3.7	ฉากและตัวละครออกแบบให้สอดคล้องกับข้อจำกัดในการมองเห็นของเด็ก	4.13	0.51	เห็นด้วย
4. การใช้สัญลักษณ์ทางศิลปะ				
4.1	แทรกสัญลักษณ์ทางศิลปะที่เด็กใช้ในการสร้างงานศิลปะ	4.07	0.59	เห็นด้วย
4.2	การใช้สัญลักษณ์ทางศิลปะในการจัดองค์ประกอบของเด็กในการจัดวาง	4.00	0.53	เห็นด้วย
4.3	ออกแบบให้สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กวัยนี้ในปัจจุบันมีความสนใจ	4.47	0.64	เห็นด้วย
รวม		4.03	0.18	เห็นด้วย

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็น ในด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ที่ส่งผลต่อ การออกแบบภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา สำหรับเด็ก 7-9 ปี ทุกรายการอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในส่วนการจัดวางหน้า (Layout) เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 4) คือ จัดวางข้อความของเนื้อเรื่องและภาพประกอบมีความสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.67$) และ รองลงมา (จากข้อ 6)คือ จัดวางมุมมองของภาพ (Perspective) ช่วยในการส่งเสริมจินตนาการของเด็กในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.53$)

ความคิดเห็นในส่วนของการลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่องเห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 9) คือ การลำดับเหตุการณ์มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับเนื้อเรื่องในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง($\bar{X} = 4.53$) และรองลงมา (จากข้อ 14) คือ การลำดับเหตุการณ์โดยใช้โทนสีในการกำหนดเหตุการณ์และอารมณ์ ความรู้สึกของฉากนั้นๆในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.07$)

ความคิดเห็นในส่วนของฉากและตัวละคร เห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 17) คือ ความต่อเนื่องของฉากและตัวละคร มีความสม่ำเสมอของรูปร่างหน้าตาและสัดส่วนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.47$) และ รองลงมา (จากข้อ 15และ 19) คือ ฉากและตัวละครของมีความกลมกลืนไม่สะดุดและฉากและตัวละครมีความแปลกใหม่ที่เด็กไม่คุ้นเคย ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.33$)

ความคิดเห็นในส่วนการใช้สัญลักษณ์ทางศิลปะเห็นด้วยมากที่สุด (จากข้อ 24) คือ ออกแบบให้สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กวัยนี้ในปัจจุบันมีความสนใจ ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา (จากข้อ 22) คือ แทรกสัญลักษณ์ทางศิลปะที่เด็กใช้ในการสร้างงานศิลปะในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.07$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากในส่วนการสัมภาษณ์ ในด้านของความคิดเห็นเพิ่มเติมจาก ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทาง ศิลปศึกษา สำหรับเด็ก 7 – 9 ปี

ผู้เชี่ยวชาญด้านนักวิชาการด้านศิลปศึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง พรหมมูล

ด้านวัตถุประสงค์ นักวาดภาพประกอบก็ต้องคิดและเข้าใจเกี่ยวกับเด็กในด้านต่างๆ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาแล้วการที่ภาพประกอบจะสามารถทำให้ เด็กเชื่อมโยงไปสู่การสร้างงานศิลปะและควรเชื่อมโยงสู่สาระการเรียนรู้อื่นๆอีก และควรออกแบบ ให้สอดคล้องกับวัยของเด็ก เน้นการนำข้อมูลรอบตัวเด็กมาใช้ในการออกแบบภาพประกอบ เนื่องจากเด็กวัยนี้กำลังเรียนรู้และเปรียบเทียบ การออกแบบให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมรอบตัวที่เด็ก ค้นเคยนั้นช่วยให้เด็กเชื่อมโยงข้อมูลใหม่ๆ ได้ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการเรียนรู้ การออกแบบต้อง ตอบโจทย์เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้และการรับรู้ทางศิลปะของเด็ก

ด้านเนื้อเรื่อง ในการแทรกความรู้ด้านศิลปะไม่ว่าจะผ่านคำหรือภาพต้องไม่ขัดเขี่ยมากเกินไป เนื้อเรื่องที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่นก็สามารถออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ทางศิลปศึกษาได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ต้องรู้ว่าจะ ทำหนังสือเล่มนี้เพื่อใครออกแบบภาพประกอบเพื่ออะไรมีทิศทางที่สอดคล้องกันทั้งหมด เนื่องจาก หนังสือสำหรับเด็กภาพประกอบมีความสำคัญต่อภาพรวมของหนังสือ

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ นักวาดภาพประกอบควรเน้นคุณสมบัติด้านใดหนึ่งของทัศนธาตุไปเลย เพื่อให้สื่อสารที่ชัดเจนเช่น เน้นเรื่องสี ก็เอาลักษณะการใช้สีที่เด็กรู้จักในชั้น เรียนมาออกแบบเพื่อเป็นภาพประกอบ เรื่องสีเป็นเรื่องที่มีนักวาดภาพประกอบเอามาทำเยอะ ทำ แล้วได้ผล เพราะเรื่องของสีนั้นสื่ออารมณ์ สื่อความรู้สึก และชัดเจน เด็กยังเอาไปทดลองใช้ได้ นัก วาดต้องรู้จักกิจกรรมศิลปะของเด็กด้วย การเลียนแบบงานของเด็กต้องมีชั้นเชิงมากกว่าเด็กเพราะ ไม่เช่นนั้นจะเหมือนเราทำงาน โทหกเด็ก ต้องคิดเสมอว่าจะทำอย่างไรถึงจะทำท่ายให้เด็กอยาก ทำงานศิลปะบ้างก็ต้องเลิกใช้ เส้น สี รูปร่างและรูปทรงที่เด็กคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย นักวาดต้องลอง เอาวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะของเด็กมาทดลองสร้างภาพประกอบ

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม อยากเน้นเรื่องการจัดองค์ประกอบศิลป์ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของการ จัดหน้าด้วย ในเรื่องของที่ว่างการจัดองค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยสร้างรสนิยมทาง ศิลปะให้แก่เด็ก และที่ว่างยังเป็นพื้นที่ของจินตนาการ ทั้งของเด็กและผู้ใหญ่ สัดส่วนของภาพจะมี ขนาดเล็กหรือใหญ่ต้องมีเหตุผล มุมมองที่แปลกตาอาจทำให้น่าสนใจแต่ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ความซับซ้อนของภาพขึ้นอยู่กับวัยและกับเนื้อเรื่องด้วย การทำให้เรื่องดำเนินไปต่อเนื่องการใช้
สีส่งผลต่อส่วนนี้มาก

ความคิดเห็นเพิ่มเติม นักวาดภาพประกอบต้องตีความของการเรียนรู้ทางศิลปะให้ได้
สร้างขอบเขตให้กับการทำงานเพื่อจะได้เข้าใจว่าเรากำลังทำอะไร พยายามเข้าไปทำกิจกรรมทาง
ศิลปะกับเด็กเราจะได้เรียนรู้เด็กในสภาพปัจจุบัน เนื่องจากสภาพข้อเท็จจริงที่เราได้สัมผัสจะทำให้
วัตถุประสงค์นี้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญนักวาดต้องเป็นคนที่มีการเรียนรู้ มีการเชื่อมโยงความรู้ และ
ยึดหยุ่นในการทำงาน การเรียนรู้ทางศิลปะถึงจะส่งผลต่อเด็กที่ได้ดูงานภาพประกอบด้วย เนื่องจาก
ทุกวันนี้ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นสามารถเชื่อมโยงกันได้ หากสามารถนำแนวทางทั้งที่กล่าวมานี้ไปปฏิบัติ
หวังว่าจะเป็นการต่อยอดทางวิชาการให้กับศาสตร์แขนงนี้

2. รองศาสตราจารย์ ลลิตพรรณ ทองงาม

ด้านวัตถุประสงค์ นักวาดภาพประกอบควรศึกษาลักษณะของงานรูปแบบงานศิลปะและ
เทคนิคในการสร้างงานที่มีลักษณะช่วยและทำทาบให้เด็กเกิดจินตนาการแล้วการเรียนรู้จะตามมา
เคยทำการทดลองโดยคัดเลือกเทคนิคการลงสีในลักษณะต่างๆจากงานศิลปะของศิลปิน และนำมา
แยกแยะเป็นเทคนิคในการลงสีที่หลากหลายรูปแบบด้วยสีเทียนให้เด็กได้เห็น ผลจากการนำมาใช้
เด็กสามารถเรียนรู้และเลือกรูปแบบการลงสีที่เหมาะสมกับการวาดภาพระบายสีของตนเองได้อย่างดี
แสดงให้เห็นว่าเด็กยังต้องการประสบการณ์การชี้แนะ ไม่ต้องบอกมากแค่นำตัวอย่างเข้ามาในชั้น
เรียนเด็กก็สามารถเชื่อมโยงด้วยตนเองได้ ภาพประกอบควรที่จะสามารถกระตุ้นและเปิดโอกาสให้
เด็กได้จินตนาการเชื่อมโยงกับสิ่งที่ตัวเด็กมี ส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญที่นักวาดภาพต้องเข้าใจในตัวของ
เด็กหลายๆด้าน เนื่องจากการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กช่วงวัยนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการให้ประสบ
การณ์แก่เด็กไม่ได้จำกัดแค่ด้านเทคนิคและรูปแบบเท่านั้นหมายถึงเรื่องราวที่เด็กควรเรียนรู้ด้วย แต่
ต้องระวังการลอกเลียนแบบส่วนนี้ควรมีผู้ใหญ่แนะนำ

ด้านเนื้อเรื่อง ลักษณะของการเล่าเรื่องนั้นทำได้สองทางทั้งทางด้านของภาษาเขียน และ
ภาษาภาพ ถ้ากล่าวรวมๆก็คือ เนื้อเรื่องที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะแก่เด็กจะต้องเป็นแบบที่ส่ง
ผลให้เด็กสามารถคิดวิเคราะห์และแยกแยะได้คำนึงถึงวัยเป็นหลัก การจะแทรกความรู้ทางด้าน
ศิลปะก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ว่าจะเน้นให้เกิดอะไรแก่เด็ก เด็กวัยนี้รู้จักการใช้สีระดับหนึ่งแต่ไม่จำ
เป็นต้องบอกตามหลักทฤษฎีสีเพราะ เด็กยังควรที่จะเรียนรู้จากการสังเกตมากที่สุด เนื้อเรื่องที่เป็น
คำอาจจะเลือกใช้คำที่เป็นคำขยายที่สอดคล้องกับความรู้สึกของสีนั้นๆ เช่น แดงเปรี้ยว เหลืองอ้อย
เป็นต้น การเรียนรู้แบบนี้เป็นลักษณะการบูรณาการความรู้ทั้งด้านภาษาและศิลปะ เมื่อเกิดการเชื่อม
โยงกันได้เด็กก็จะคิด ถ้าสร้างประสบการณ์ในลักษณะเดียวกันนี้ที่หลากหลายรูปแบบ เด็กก็จะ
สามารถเชื่อมโยงได้เอง เนื้อเรื่องที่แสดงถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่รวมไปถึงขนบธรรมเนียม

ประเพณีไทยถ้าสามารถแทรกได้ก็จะดีมาก เพราะการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก ควรเป็นความคิดที่เหมาะสมกับสภาพสังคมด้วยและต้องเป็นความคิดค้นบวก เหลือเกินถึงความรุนแรง เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่ต้องปลูกฝัง ด้านตัวละครที่แสดงออกทางด้านการเรียนรู้จะเป็นลักษณะที่ดีที่จะเป็นแนวทางให้แก่เด็ก

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ควรใช้กระดาษในการพิมพ์ที่มีคุณภาพ เพื่อให้ภาพประกอบมีความชัดเจนสวยงาม ซึ่งเมื่อคุณแล้วนอกจากจะกระตุ้นจินตนาการและการเรียนรู้ยังได้รับรู้ทางด้านสุนทรียภาพไปด้วย

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ควรเลือกใช้เทคนิคที่สอดคล้องกับกิจกรรมศิลปะของเด็ก เด็กจะรู้สึกมีความมั่นใจในการสร้างงานของตนเองบ้างเนื่องจากภาพประกอบทำให้เด็กรู้สึกว่ามีเพื่อน จุดนี้เป็นจุดสำคัญที่นักวาดภาพประกอบต้องเข้าใจเพราะถ้าวาดภาพประกอบออกมาเหมือนงานเด็กเด็กก็ไม่รู้สึกว่ามีเพื่อน แต่ถ้ายากเกินไปอาจมีเด็กบางกลุ่มเท่านั้นที่อยากทำงานศิลปะที่อยากแบบเดียวกับในภาพประกอบ จุดตรงกลางระหว่างความง่ายและยากเป็นสิ่งที่นักวาดต้องไปแสวงหาประสบการณ์นี้กับกลุ่มเด็กด้วยตนเอง หากภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กสามารถเน้นรูปแบบทางศิลปะที่สามารถเพิ่มประสบการณ์ เกี่ยวกับ เส้น สี รูปร่างและรูปทรง การจัดองค์ประกอบ ก็จะเป็นประโยชน์แก่เด็กไทยที่อยู่ห่างไกลแหล่งเรียนรู้ทางด้านงานศิลปะ อย่างน้อยภาพประกอบก็จะเป็นบันไดขั้นหนึ่งที่เด็กจะได้เรียนรู้ลักษณะการเลือกใช้ ทัศนธาตุและการจัดวางองค์ประกอบภาพ

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องเพื่อให้ภาพสามารถเล่าเรื่องได้ ซึ่งจะส่งผลต่อเด็กเมื่อได้ดูภาพ มุมมองของภาพที่ปรากฏจะช่วยให้เด็กหัดอ่านสัญลักษณ์การสื่อความหมายผ่านภาพ เด็กจะเรียนรู้การเชื่อมโยงภาพประกอบที่ปรากฏกับประสบการณ์ของตนเอง และถ้ามีโอกาสได้เรียนรู้การเชื่อมโยงบ่อยๆครั้งเด็กก็จะเอาไปใช้ในการสร้างงานศิลปะของตนเอง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม แนวทางทั้งหมดที่กล่าวมาน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนารูปแบบของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางศิลปะให้แก่เด็กได้ และถ้าสามารถนำไปปฏิบัติได้ จะเป็นประโยชน์แก่เด็กใน โรงเรียนที่ไม่มีครูที่จบสาขาศิลปศึกษามาสอน และเด็กที่ไม่มีโอกาสได้สัมผัสงานศิลปะ เพราะภาพประกอบถ้าออกแบบโดยคำนึงถึงประสบการณ์ทางศิลปะที่เด็กควรได้รับก็เท่ากับเป็นงานศิลปะเพื่อเด็ก ที่สามารถนำไปพัฒนากิจกรรมศิลปะของเด็กได้อย่างน้อยก็เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะทางหนึ่ง แต่แนวทางทั้งหมดมีลักษณะเป็นแนวทางที่ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเอกลักษณ์ของนักวาดภาพประกอบแต่ละคน เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการสร้างประสบการณ์ทางศิลปะแก่เด็ก ควรวิเคราะห์และแยกแยะรูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กแล้วนำแนวทางที่กล่าวมาจัดทำเป็นภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่มีความหลากหลาย

3. รองศาสตราจารย์ ัญญา วงศ์อร่าม

ด้านวัตถุประสงค์ ควรกำหนดลักษณะของการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กที่ต้องการให้เกิดให้ชัดเจนเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะและรูปแบบของภาพประกอบรวมไปถึงงานศิลปะที่ส่งผลต่อเด็ก นักวาดภาพประกอบควรมีลักษณะของการออกแบบที่สร้างสรรค์ด้วย ไม่ว่าจะผ่านเทคนิคทางศิลปะหรือด้านแนวคิดในการทำงาน สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อผู้รับ และควรเข้าใจลักษณะการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กด้วยนี้ด้วยเพื่อทราบข้อจำกัดและลักษณะที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ และควรเชื่อมโยงสู่ความรู้อื่นได้เพื่อให้เด็กเอาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านเนื้อเรื่อง ลักษณะของเนื้อเรื่องอาจไม่จำเป็นต้องเฉพาะเจาะจงว่าเนื้อเรื่องต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับศิลปะเพราะอาจทำให้รู้สึกว่างใจเกินไป เรื่องต่างๆ ไปของหนังสือสำหรับเด็กก็สามารถออกแบบภาพประกอบให้กระตุ้นการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กได้ แต่นักวาดต้องเข้าใจเรื่องของลักษณะรูปแบบงานศิลปะของเด็กต้องเชื่อมโยงภาพประกอบสู่การสร้างงานศิลปะของเด็กได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ การเลือกกระดาษที่ใช้พิมพ์มีสำคัญมากควรใส่ใจในคุณภาพงานที่พิมพ์ออกมาสวยงาม ทำให้เด็กได้รับความงามไปด้วย เด็กๆควรได้รับประสบการณ์ทางศิลปะที่ดี

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ควรเป็นการสร้างประสบการณ์ในด้านทัศนธาตุและการจัดวางองค์ประกอบแก่เด็ก แต่ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ทั้งในด้านเทคนิคและรูปแบบ ถ้าเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การเลือกใช้วัสดุที่เด็กคุ้นเคยแต่นำมาสร้างสรรค์ภาพประกอบที่มีความแตกต่างอาจจะช่วยให้เด็กรู้สึกอยากสร้างงานของตนเองบ้าง และอาจเป็นส่วนช่วยให้เด็กรู้สึกว่างานศิลปะนั้นปรากฏอยู่ทุกที่ ไม่ได้จำกัดแค่ตามพิพิธภัณฑ์หรือหอศิลป์เท่านั้น

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ควรสอดคล้องกับเนื้อเรื่องการจัดหน้าก็เป็นเสมือนการจัดองค์ประกอบโดยรวมของหนังสือ ซึ่งหนังสือสำหรับเด็กภาพประกอบนั้นมีความสำคัญต้องให้ทุกหน้าสอดคล้องและกลมกลืนกัน ต้องได้รับการวางแผนตั้งแต่ตอนต้นของการทำงาน

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ทั้ง 5 ด้านของแนวทางการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษานั้นก็มีความละเอียดแต่การเลือกไปใช้ต้องสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ทางศิลปะที่ต้องการให้เกิดกับเด็ก ทั้งหมดนี้ต้องผสมผสานกับการเรียนรู้ของนักวาดภาพประกอบด้วย ที่จะต้องมีความละเอียดละออ รู้จักการเชื่อมโยง มีความยืดหยุ่น และเปิดกว้างต่อสิ่งใหม่ๆ ที่สำคัญต้องเข้าใจการเรียนรู้ทางศิลปะและพัฒนาการทางศิลปะของเด็กด้วยนี้

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พีระพงษ์ กุลพิศาล

ด้านวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กนั้น เราต้องเข้าใจเบื้องต้นว่า ศิลปะสำหรับเด็กนั้นต้องอาศัยประสาทสัมผัส และจินตนาการ เด็กวัยนี้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นส่วนใหญ่ การเรียนรู้ของเด็กอาจไม่ได้แปลกประเภทแบบของผู้ใหญ่ เราต้องเข้าใจว่าเด็กยังขาดประสบการณ์ ที่จะเอาเชื่อมโยงสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการออกแบบภาพประกอบควรที่จะ เน้นในการสร้างประสบการณ์ทางศิลปะ โดยคำนึงถึงวัยและความสนใจของเด็ก เพื่อเอามาใช้ในภาพประกอบ เพื่อให้ภาพประกอบเป็นประสบการณ์ทางศิลปะที่เด็กได้สัมผัสเพื่อเอาไปใช้ในการสร้างงานศิลปะของตนเองอย่างสร้างสรรค์

ด้านเนื้อเรื่อง ลักษณะของเนื้อเรื่องนั้นประกอบไปด้วย คำหรือตัวหนังสือคือ Verbal และภาพประกอบคือ Nonverbal เนื้อเรื่องในส่วนที่เป็นคำนั้นให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านเชิงเหตุผลซึ่งเป็นส่วนที่สามารถเข้าใจได้จากการอ่าน แต่การอ่านภาพเป็นการแยกแยะความรู้สึก หรือการใช้จินตนาการเข้าไปกำหนดทิศทางเพื่อทำความเข้าใจ ส่วนนี้เป็นความรู้ส่วนบุคคลที่ต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์พื้นฐานของแต่ละคน เด็กวัยประถมนั้นสามารถอ่านหนังสือได้มากขึ้นแต่เด็กก็ยังต้องการภาพประกอบเพื่อทำความเข้าใจอยู่ การตั้งคำถามให้เด็กคิดจะทำให้เด็กอยากหาคำตอบเป็นการกระตุ้นทางหนึ่ง

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ กระดาษที่ใช้พิมพ์ส่งผลต่อความงดงามของภาพประกอบ ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดความสนใจของเด็ก

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ทักษะชุด และการจัดองค์ประกอบเป็นเสมือนงานศิลปะสำหรับเด็ก ก็ต้องสอดคล้องกับวัยผ่านการคิดและศึกษามาแล้วว่าเทคนิคและรูปแบบเหล่านี้ส่งผลต่อการสร้างงานศิลปะและจินตนาการของเด็ก ลักษณะการใช้ทักษะชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษานี้อาจไม่สามารถใช้เป็นลักษณะการออกแบบภาพประกอบทั่วไปได้เนื่องจากนักวาดภาพต้องเข้าใจการรับรู้และการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กก่อนที่จะเลือกใช้ส่วนประกอบเหล่านี้ในการสร้างงาน การที่นักวาดภาพประกอบเลือกใช้เทคนิคในการสร้างงานลักษณะเดียวกับเด็กนั้นช่วยให้เด็กเห็นว่าสิ่งที่คุ้นเคยนั้นสามารถเอามาใช้ให้แตกต่างได้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่เด็กคิดไม่ถึง ส่วนนี้ต้องเป็นส่วนของการเรียนรู้ของนักวาดภาพประกอบด้วย

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ควรสอดคล้องกับเรื่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กอาจช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สถานการณ์ที่แปลกใหม่ ซึ่งเด็กเอาเอาไปคิดแปลงใช้เป็นเรื่องราวในการสร้างงานศิลปะของตนเอง เห็นด้วยกับการที่จะมีการหาแนวทางในการสร้างสื่อที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะซึ่งอาจนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านอื่นได้อีกทาง

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรเทพ เลิศเทวาศิริ

ด้านวัตถุประสงค์ ต้องมีความชัดเจนว่าจะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กในวัยนี้ที่ออกมาเป็นในลักษณะใด เช่น การออกแบบภาพประกอบให้มีการตอบสนองกับผู้ดู แต่สิ่งสำคัญต้องเข้าใจพัฒนาการทางด้านการรับรู้ทางสายตา และพัฒนาการทางจิตใจ ความสนใจหรือความต้องการของเด็ก เพื่อให้ภาพประกอบตอบสนองวัตถุประสงค์

ด้านเนื้อเรื่อง ควรมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมรอบตัวของเด็ก เด็กจะได้สามารถเชื่อมโยงได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ใช้กระดาษที่มีคุณภาพเพื่อให้ภาพประกอบมีความใกล้เคียงต้นฉบับมากที่สุด ส่วนแนะนำผู้แต่งผู้วาดภาพประกอบมีความสำคัญเพื่อให้เด็กและผู้อ่านได้รู้จักประวัติ

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ เลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม เลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาระดับประถมศึกษา

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมิตรา เทียนตระกูล

ด้านวัตถุประสงค์ ในการที่จะออกแบบภาพประกอบที่สามารถนำไปกระตุ้นหรือส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาของเด็กช่วงวัย 7-9 ปี นักวาดหรือคนเขียนเรื่องควรที่จะเข้าใจว่าเด็กช่วงนี้สนใจเนื้อเรื่องลักษณะใด เข้าใจในลักษณะการแสดงออกทางการเรียนรู้ของเด็กช่วงวัยนี้ด้วยว่ามีลักษณะอย่างไรรวมไปถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้ เช่นการใช้เรื่องมิติสัมพันธ์มาแทรกไว้ในการสร้างภาพประกอบ เป็นต้น และต้องเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจในงานศิลปะของเด็กด้วย ซึ่งจะรวมไปถึงลักษณะและรูปแบบของงานศิลปะที่จะไปกระตุ้นเด็ก ดังนั้นถ้าตั้งวัตถุประสงค์ไว้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ ทุกองค์ประกอบของหนังสือสำหรับเด็กที่มีการใช้ภาพประกอบก็ต้องให้ความใส่ใจในการออกแบบ โดยสอดคล้องกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กในทุกมิติ

ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นส่วนสำคัญมากสำหรับหนังสือนิทานถ้าเนื้อเรื่องไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีการกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็ก ก็จะทำให้ภาพประกอบที่ต้องการจะส่งเสริมการเรียนรู้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นเนื้อเรื่องควรมีคุณสมบัติที่เปิดโอกาสให้ภาพประกอบได้แทรกเทคนิค หรือกลวิธีการสร้างงานศิลปะที่จะทำให้เด็กสามารถนำไปใช้ในการทำกิจกรรมศิลปะของตนเอง

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ในด้านส่วนประกอบของหนังสือ ความคงทนและปลอดภัยในการเลือกใช้วัสดุนั้นมีความสำคัญมาก ก็ส่งผลต่อการทำให้อายุของหนังสือมีความสวยงามชัดเจน ซึ่งก็จะทำให้เด็กหรือผู้ปกครองรู้สึกสนใจในการเลือกมาอ่าน

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ(องค์ประกอบศิลป์) เป็นพื้นฐานของการสร้างงานศิลปะทุกแขนง ในผลงานศิลปะของเด็กนั้นก็ควรใช้ทั้งสองส่วนนี้ในการที่จะประกอบขึ้นเป็นงานศิลปะ แต่ก็แล้วแต่ว่าเด็กจะสามารถเลือกมาใช้ได้อย่างไร แต่ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนศิลปะแล้วผู้สอนก็มีได้สอนเด็กในลักษณะที่เป็นหลักทฤษฎีให้แก่เด็ก เนื่องจากว่าเด็กยังเล็กเกินไป ก็จะสอนโดยวิธีให้เด็กได้ปฏิบัติจริง เช่น การเรียนรู้เรื่องของการผสมสีผู้สอนจะใช้วิธีให้เด็กลองระบายสีแบบชุ่มน้ำแล้วพอสีสองสีวิ่งไหลชนกันก็เกิดเป็นสีที่สาม เด็กก็จะได้เรียนรู้เรื่องการผสมสีและได้สังเกตการเกิดสีใหม่ กลวิธีเหล่านี้แม้ไม่ได้ซับซ้อนแต่สำหรับเด็กแล้วคือการเปิดโอกาสการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ถ้านักวาดภาพประกอบมีโอกาสได้สังเกตลักษณะการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก ก็น่าจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพประกอบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กได้ เนื่องจากการเรียนรู้และกระบวนการคิดและการมองของเด็กต่างจากผู้ใหญ่ การเรียนรู้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบของเด็กนั้นนอกจากผ่านกิจกรรมในชั้นเรียนแล้วเด็กก็เรียนรู้ผ่านสื่อต่างๆด้วย ถ้าภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กจะเป็นแหล่งที่ฝึกให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ทางศิลปะขึ้นก็คิดว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะการเรียนรู้ของเด็กส่วนหนึ่งก็มาจากการที่เด็กสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวภายนอกตนเองกับภายในตัวของเด็กเอง ถ้าภาพประกอบจะสามารถเป็นสื่อที่เชื่อมโยงได้ก็คิดว่าภาพประกอบก็จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ในส่วนนี้ควรจะสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ขนาดของตัวละคร และฉากที่สำคัญต้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและข้อจำกัดในการมองของเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็ก ในเด็กที่โตขึ้นประมาณ 8-9 ปีเด็กรายละเอียดของภาพหรือมุมมองที่แปลกเช่นมุมมองแบบตานก จะทำให้เด็กสนใจ เพราะเด็กก็เริ่มใช้มุมมองต่างๆในการสร้างงานศิลปะของตนเอง

การเรียนรู้ทางศิลปะในเด็กมีความหลากหลายแตกต่างกัน และระยะเวลาในการเกิดก็ต่างกัน ปัจจัยในการเกิดก็ต่างกัน คิดว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ควรใช้หลายวิธีและหลายสื่อเพื่อกระตุ้นเด็ก ถ้าภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถสร้างให้เกิดสิ่งเหล่านี้ได้ก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่เด็กรวมไปถึงผู้สอนศิลปะและนักวาดภาพประกอบที่จะได้มีแนวทางในการสร้างผลงานภาพประกอบ

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีกมล

ด้านวัตถุประสงค์ การออกแบบเพื่อให้ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาสำหรับเด็ก นักวาดภาพประกอบควรศึกษามุมมองของผู้สอนวิชาศิลปะสำหรับเด็กช่วงวัยนี้ว่ามีกลวิธีในการ สอน หรือหลอกล่อให้เด็กอยากแสดงออกทางศิลปะอย่างไร เพื่อนำเอามาตัดแปลงเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบภาพประกอบและรวมไปทั้งหมดของหนังสือ สิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ภาพประกอบส่งเสริมการเรียนรู้ คือเอกลักษณ์ในการสร้างงานของนักวาดภาพประกอบซึ่งชี้ให้เห็นว่า การมีรูปแบบเฉพาะตัวนั้น คือการที่ได้คิดอย่างสร้างสรรค์มาแล้ว ซึ่งจะส่งผลต่อเด็กที่ได้ใช้ภาพประกอบด้วย การเลือกเทคนิคและรูปแบบทางศิลปะมาสร้างงานภาพประกอบหากเลือก โดยที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย ความเข้าใจของเด็กหรือเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงกับกิจกรรมศิลปะที่ตนเองคุ้นเคย เชื่อว่าจะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากสร้างสรรค์งานศิลปะของตนเอง เพราะเด็กรู้สึกว่าภาพประกอบหนังสือ ที่เค้าเห็นมีความเป็นเพื่อนกับเค้า ไม่ยากและซับซ้อนเกินไปที่จะลองทำบ้าง เนื่องจากการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กวัยนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ รอบๆตัว เข้ากับสิ่งใหม่ที่เพิ่งพบเห็น การเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ มีความจำเป็นมากในปัจจุบัน นอกจากจะสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้วยังช่วยให้เด็กนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เด็กคุ้นเคยนั้น คิดว่าช่วยกระตุ้นเด็กให้เกิดการสังเกต คนวาดต้องคิดละเอียดละเอียดว่าสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในภาพประกอบนั้นต้องมีความสอดคล้องเนื้อเรื่องด้วย

ด้านเนื้อเรื่อง ในหนังสือสำหรับเด็กที่ภาพประกอบมีบทบาทสำคัญเนื่องจากภาพนั้นก็ เป็นภาษาที่เราเรียกว่าภาษาภาพ(Non-Verbal) ส่วนคำ(Verbal) คือคำบรรยายหรือคำอธิบาย ทั้งสองส่วน ต้องทำงานผสมกันการเล่าเรื่องผ่านภาพประกอบนั้นมิได้ด้อยไปกว่าการเล่าเรื่องด้วยคำ เนื่องจากงานศิลปะ(ทัศนศิลป์)ล้วนใช้ภาษาภาพทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าวัตถุประสงค์ในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กเพื่อให้ส่งเสริมการเรียนรู้คนนักวาดภาพประกอบกับนักเขียนต้องเข้าใจในจุดนี้ เหมือนกันว่าคำต้องเปิดโอกาสให้ภาพได้ทำงาน ดังนั้นถึงแม้ว่าเนื้อเรื่องจะไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องราวทางศิลปะ ก็สามารถสร้างงานภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้ โดยที่ส่งผ่าน ด้านของเทคนิครูปแบบและการแก้ปัญหาทางศิลปะให้แก่เด็ก เช่น หนังสือสำหรับเด็กของญี่ปุ่นที่ใช้สีเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร พื้นฉากเป็นสีดำเนื่องจากตัวละครเกิดความกลัว ต่อมาเมื่อเรื่องดำเนิน ไปความกลัวจางไปกลายเป็นความสุขใจ พื้นฉากก็ค่อยกลายเป็นสีแดงและสีส้มสุดท้ายกลายเป็นสีเหลือง เมื่อทุกอย่างจบลงด้วยดี ได้เคยลองใช้กับเด็ก เด็กนั้นสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องผ่านภาพได้แม้ว่าไม่ต้องใช้คำที่มากนักยิ่งในเด็กเล็ก แต่เด็กที่โตขึ้นเค้าก็จะอยากรู้เนื้อเรื่องด้วย ดังนั้นเนื้อเรื่องมีทั้งในส่วนที่เด็กอ่านจากคำและเด็กได้สังเกตและตีความจากภาพประกอบที่ปรากฏถ้าอยากให้ได้ผลต่อเนื่องก็ควรจะต้องมีกิจกรรมต่อเนื่องท้ายเรื่อง เป็นการชักจูงอีกนิคหนึ่ง ถ้าเด็กมี

ความชอบอยู่แล้วก็จะสานต่อเอง แต่ถ้าเด็กบางคนอาจไม่เคยสนใจมาก่อน ตรงนี้อาจชี้แนวทาง
ได้เพื่อให้ได้มาซึ่งภาพประกอบหนังสือที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ขนาดและรูปร่างของหนังสือสำหรับที่เป็นรูปทรงอิสระ
มันดึงดูดความสนใจ แต่ก็ต้องสอดคล้องกับตัวเนื้อเรื่อง และต้นทุนการผลิตขนาดที่หลากหลายนี่ส่งผล
ต่อการออกแบบ มันอยู่ที่การใช้ ขนาดใหญ่ก็สามารถดึงดูดความสนใจเด็กได้ ปกแข็งปกอ่อนส่งผล
ต่อความทนทานด้านของรายละเอียดคนักวาดภาพประกอบและนักเขียนที่ส่วนพับของปกนั้นช่วย
ในการให้รายละเอียดแก่เด็กและผู้สอนตลอดจนผู้ปกครองด้วย เพื่อที่จะได้รู้ประวัติของนักวาด
และนักเขียนซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ประวัติของคนทำงานสิ่งที่เค้าคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ใน
ส่วนของรูปแบบของตัวอักษรภาษาไทยควรใช้แบบที่ถูกต้องที่เด็กควรจดจำ กระดาษที่ใช้ในการ
พิมพ์ที่เหมาะสมกับต้นฉบับย่อมก่อให้เกิดภาพประกอบที่สวยงามแต่อาจมีปัญหาในด้านต้นทุน
การผลิต ส่วนประกอบของหนังสือก็เป็นเหมือนหีบห่อถ้ามีความคงทนสวยงามก็ย่อมทำให้ดึงดูดใจ
ให้นำมาอ่าน

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ความหลากหลายของเทคนิคที่เด็กคุ้นเคยก็จะเป็น
ประสบการณ์ให้กับเด็กไม่ซับซ้อนเกินไป สื่อที่นักวาดเลือกใช้ส่งผลกับการสร้างงานของเด็ก แต่
ต้องสอดคล้องกับความเข้าใจ เราเรียนศิลปะเราต้องศึกษาผลงานของคนอื่น ถ้าเด็กมีโอกาสได้
งานดูงานศิลปะเยอะๆก็ทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ทางศิลปะ การใช้สีของภาพประกอบขึ้นอยู่กับ
วัตถุประสงค์ของเรื่องด้วยแต่ต้องมีระดับการใช้ที่เหมาะสมกับวัยของเด็กด้วย ต้องคิดก่อนใช้
ลักษณะการใช้สีต้องมีพื้นฐานจากสิ่งที่คุ้นเคยต้องมีความถูกต้องเพื่อให้เด็กเชื่อมโยง ได้การที่ภาพ
ประกอบจะสอนเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีสี นักวาดคงต้องเข้าใจระบบการเรียนรู้เรื่องสีของเด็กเป็น
อันดับแรก การสอนเรื่องสีในชั้นเรียนนั้นมีวิธีสอนให้เด็กเรียนรู้จากการสังเกตจากการปฏิบัติงาน
ศิลปะส่วนความซับซ้อนของเนื้อหาขึ้นขึ้นอยู่กับวัยของเด็ก ทักษะและการจัดองค์ประกอบภาพ
เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้การสร้างงานศิลปะของเด็ก หากภาพประกอบสามารถนำเสนอลักษณะ
ของงานศิลปะที่สอดคล้องกับความเข้าใจของเด็กก็เชื่อภาพประกอบจะเป็นเหมือนประสบการณ์
ทางศิลปะที่เด็กจะสามารถนำไปดัดแปลงประยุกต์ใช้ในการสร้างงานศิลปะของตนเองได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม การจัดหน้าโดยออกแบบมุมมองของภาพประกอบให้มีความ
แปลกจากที่เด็กเคยชินหามองด้วยสายตาของตนเองก็สามารถส่งผลต่อจินตนาการและการเรียนรู้
ของเด็ก เนื่องจากเด็กจะได้เห็นลักษณะของภาพคนหรือวัตถุต่างๆในด้านอื่นๆบ้าง การออกแบบ
ภาพประกอบให้เด็กคาดเดาของเหตุการณ์ไม่ได้ก็ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก มุมมอง(Perspective)
ที่แปลกตาขึ้นเมื่อเป็นภาพนั้นส่งผลต่อจินตนาการของเด็กได้ แต่ต้องมีความกลมกลื่นของการ
ดำเนินเรื่องด้วย เด็กวัย 7 – 9 ภาพประกอบต้องเล่าเรื่องช่วยให้เด็กติดตามได้ความเข้าใจในเรื่องของ
พัฒนาการเด็กที่สอดคล้องในปัจจุบัน

ความคิดเห็นเพิ่มเติม การจะทำงานกับเด็กในวัยใดก็ตามสิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจเด็กทั้งในแง่ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการตามวัย และก็สภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่ส่งอิทธิพลต่อตัวเด็ก ยิ่งหากต้องการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กไม่ว่าด้านใด นักวาดภาพประกอบและนักเขียนต้องมีประสบการณ์ในการที่ได้เข้าไปสังเกตเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้เกิดการกระตุ้นความคิดและการแสดงออกของเด็ก และกระบวนการเรียนรู้ลักษณะขององค์ประกอบแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของเด็ก ยังสามารถนำมาเชื่อมโยงความรู้อื่นๆกับศิลปะได้ด้วยแล้วน่าจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อเด็กไม่เฉพาะเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาแต่ยังส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านอื่นๆของเด็กด้วย

8. อาจารย์ พรพิมล ติริวัฒน์

ด้านวัตถุประสงค์ ลักษณะของการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก ส่วนใหญ่ใช้การกระตุ้นเด็กให้คิดด้วยการแนะนำหรือชักจูงผ่านกระบวนการสร้างงาน เด็กวัยนี้ลักษณะรูปแบบของการเรียนรู้แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือผ่านเรื่องราวที่ปรากฏในผลงาน และผ่านการใช้เทคนิคทางศิลปะ เด็กมักสนใจเรื่องราวใกล้ตัว สิ่งแวดล้อม จากที่บ้านและที่โรงเรียน หรือจากสถานที่อื่นๆที่เด็กเคยไปและประทับใจ การเล่าเรื่องและรายละเอียดใน เด็กจะช่างสังเกต ด้านเทคนิคก็ใช้เทคนิคทางศิลปะ เช่น สี ไม้ สีเทียน การตัดปะ สีโปสเตอร์เด็กวัย 9 ขวบ เริ่มใช้แต่เด็กกว่านี้จะควบคุมดูแลและลำบากแต่เด็กก็ต้องได้เรียนรู้บ้าง เพื่อเป็นประสบการณ์ ภาพประกอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก 7-9ปี ภาพควรเชื่อมโยงกับกิจกรรมศิลปะของเด็ก คาดว่าสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างงาน ส่วนตัวมองว่าภาพประกอบก็เป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งถ้าออกแบบให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการก็เชื่อว่าจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้

ด้านเนื้อเรื่อง ลักษณะของเนื้อเรื่องคงไม่ต้องเจาะจงว่าต้องให้ความรู้ด้านศิลปะโดยตรง น่าจะเป็นเรื่องทั่วไปแต่ภาพประกอบออกแบบให้เกิดการเรียนรู้ได้ แต่ถ้าแทรกคำศัพท์ทางศิลปะ เช่น เหลือง อ้อย ฟ้าคราม คำเหล่านี้ก็จะไปเชื่อมโยงกับสี และเด็กยังได้เรียนรู้คำศัพท์ด้วย คำศัพท์บางคำมีความหมายเชิงนามธรรมภาพประกอบน่าจะสามารถให้รายละเอียดได้มากกว่าภาษาเขียน เนื้อเรื่องควรเชื่อมโยงสู่ความรู้อื่นด้วย ส่วนหนึ่งจะทำให้ภาพประกอบได้ไปปรากฏในหลากหลายของการนำไปใช้งาน ถ้าเป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์แต่ภาพนั้นสามารถให้สุนทรียภาพและยังกระตุ้นให้เด็กอยากสร้างงานศิลปะของตนได้ก็คิดว่าภาพประกอบลักษณะนี้ให้การเรียนรู้แก่เด็กได้ เนื่องจากในปัจจุบันความรู้ที่เชื่อมโยงถึงกันได้ก็จะทำให้ผู้เรียนก้าวหน้าและเกิดการเรียนรู้ต่อไป

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ควรมีหน้าที่เป็นกิจกรรมท้ายเล่มเพื่อให้ครูหรือผู้ปกครองเอาไปเป็นแนวทางในการใช้ต่อไป เนื่องจากหนังสือที่มีภาพที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ในสังคมไทยยังมี

น้อย จึงควรที่จะแนะแนวทางในการเอาไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้กับเด็ก และอาจจะเอาไปใช้กับภาพประกอบในหนังสือเล่มอื่นได้อีก โดยเฉพาะโรงเรียนที่ไม่มีครูศิลปะ โดยเฉพาะถ้ามีหนังสือที่ออกแบบภาพประกอบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษา ไว้ในห้องสมุดเด็กหรือครูที่ต้องสอนแทนก็สามารถนำไปใช้ได้

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ทักษะและองค์ประกอบศิลป์ นักวาดภาพประกอบควรเลือกใช้ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น เรื่องของมิติสัมพันธ์ ในชั้นเรียนก็ให้เด็กเรียนรู้เรื่องรูปทรงและให้เด็กเชื่อมโยงกับวัตถุรอบตัวทั้งจากธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ถ้านักวาดภาพจะเอาไปใช้ก็ต้องเข้าทราบดีกว่าเด็กนั้นสามารถเข้าใจในสิ่งใดได้บ้างหรือสิ่งไหนที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ไม่ยากเกินไป ภาพประกอบที่มีลักษณะของการสร้างงานสามมิติก็น่าสนใจนำไปใช้ในการสร้างงานประดิษฐ์ได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม สอดคล้องกับการจัดองค์ประกอบแต่ในหนังสือสำหรับเด็กถ้าจัดแบบเด็กจัดองค์ประกอบในงานของเด็กเองคงไม่ได้ บางทีเด็กก็ต้องมีประสบการณ์ที่หลากหลายก็ควรจัดหน้าให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม การส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะหรือด้านอื่นๆคงไม่สามารถใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งในการจัดกิจกรรมกับเด็กได้แต่ควรใช้หลากหลายวิธี เชื่อว่าหากมีภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ออกแบบให้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้ ก็คงเป็นประโยชน์ต่อเด็กและผู้สอนตลอดจนผู้ปกครองด้วย

9. อาจารย์ วิรัตน์ คุ่มคำ

ด้านวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ทางศิลปะมีความหลากหลาย สามารถแสดงออกผ่านเทคนิคทางศิลปะนักวาดเลือกมาใช้ให้เพื่อต้องการให้เด็กที่ได้เห็นเกิดการเรียนรู้ แต่ก็ต้องเข้าใจว่าเด็กเข้าใจเทคนิคที่เลือกมาใช้แค่ไหนด้วย ภาพประกอบอาจเป็นตัวอย่างในการเพิ่มประสบการณ์ทางศิลปะนักวาดคงต้องเข้าใจว่าจะทำอย่างไรให้เด็กสนใจภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กในแง่มุมของงานศิลปะ เช่นการใช้เส้นที่หลากหลาย หรือการเลือกใช้สีในการระบาย ถ้าให้ซับซ้อนขึ้นก็อาจเป็นเรื่องของการเลือกเนื้อเรื่องจากหนังสือมาใช้ในการสร้างงานศิลปะ ของตนเอง แต่ต้องเข้าใจว่าการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กวัย 7-9 ปีนั้นมีลักษณะอย่างไร เนื่องจากการเรียนรู้มีปัจจัยแวดล้อมที่หลากหลาย คนวาดอาจต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเกิดการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพประกอบ เช่น เด็กกับประสบการณ์ในการเลือกใช้สีมาใช้ในการศิลปะของตน หากว่าหนังสือภาพเลือกใช้เทคนิคที่สอดคล้องกับเด็กแต่น่าสนใจมีความแปลกกว่าที่เด็กๆทำ ก็อาจเป็นการกระตุ้นให้เด็กได้คิดว่าปัญหาที่เค้าประสบในการสร้างงานศิลปะของตนเองมันมีทางเลือกในการแก้ปัญหาจากที่คุ้นเคย ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการกำหนดทิศทางของ

ภาพประกอบที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กช่วงวัยนี้ นักวาดต้องมาสัมผัสเด็กว่า
เค้าต้องการอะไร อะไรคือปัญหาของเด็กในการสร้างงาน อาจจะเป็นวิธีที่จะสามารถกำหนดรูปแบบ
ของภาพประกอบที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กได้

ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องอาจไม่จำเป็นต้องเสนอเรื่องราวศิลปะก็ได้ เพราะเนื้อเรื่องลักษณะ
อื่นๆก็น่าจะมีภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้เนื่องจากภาพนั้นก็ออกแบบให้กระตุ้น
ในเรื่องของสี รูปทรง หรือเทคนิคแก่เด็กได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ อาจไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรงแต่ก็เป็นสิ่งที่ทำให้
หนังสือมีความน่าสนใจน่าหยิบ น่าอ่าน

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ถ้าเลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัยแต่ต้องรู้ด้วยว่าเด็กเค้า
ใช้ส่วนประกอบของทัศนธาตุอย่างไร อย่างเส้นบ่งบอกอารมณ์ ช่วงวัย7 ขวบอาจยังไม่รู้แต่ถ้ามัน
แสดงออกในเนื้อเรื่องที่มีฉากที่แสดงอารมณ์อย่างเช่น คลื่นน้ำ เหมือนความอ่อน โนแต่คงร่วมกับสี
ด้วยเด็กน่าจะรู้สึกได้ว่าเส้นคลื่นนี้ทำให้รู้สึกอ่อนโยน ในการสอนเกี่ยวกับทัศนธาตุและการจัดองค์
ประกอบส่วนใหญ่สอนให้เด็กหัดสังเกต ออกไปสังเกตทั้งนอกห้องเรียนและในห้องเรียนให้เค้าคิด
ให้เค้าได้หัดเชื่อมโยงไปในตัว ใช้วิธีการพูดเพื่อกระตุ้นให้สร้างงานศิลปะ ชี้นำและชักจูงให้เค้ามอง
เห็น ถ้าจะเอาไปประยุกต์ใช้ในการสร้างงานภาพประกอบก็คิดว่าภาพต้องเป็นแรงจูงใจให้เด็กออกไป
ไปค้นหาจากโลกภายนอกด้วย การที่เด็กสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้สอนชี้แนะกับสิ่งที่เค้าออกไปเจอก็
นับว่าเด็กได้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะการเชื่อมโยงความรู้แล้ว

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และภาพประกอบทั้งเล่ม

10. อาจารย์ ทิพย์กมล บุณย์ภักษ์

ด้านวัตถุประสงค์ ควรกำหนดลักษณะของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับเด็กให้ชัดเจนว่า
อย่างไร เช่น ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านการเชื่อมโยง เป็นต้น ลักษณะการชักจูงเด็กในชั้นเรียนศิลปะให้
เกิดการเรียนรู้ บางทีก็เล่านิทานหรือเล่าเรื่องที่เด็กกำลังสนใจ การเรียนรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กวัย 7-
9 ปี นั้นบางครั้งก็สะท้อนผ่านเรื่องราวที่เด็กเอามาใช้สร้างเป็นเรื่อง ด้านเทคนิคเด็กก็ใช้ทุกๆไป เช่น
สีเทียน สีไม้ การตัดปะ มีการประดิษฐ์บ้าง ถ้าต้องการให้ภาพประกอบส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ
คิดว่าถ้าเลือกเทคนิคที่เด็กคุ้นเคยแต่ออกแบบให้เด็กรู้สึกถึงความหลากหลาย น่าจะส่งเสริมการ
เรียนรู้ทางศิลปะให้แก่เด็กได้

ด้านเนื้อเรื่อง ถ้าแทรกความรู้เกี่ยวกับศัพท์ทางศิลปะได้ก็น่าจะดีแต่ต้องไม่ยึดเย็บเด็ก
เกินไปจะต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง คงทำให้เด็กเชื่อมโยงได้เองแต่ก็ต้องเลือกให้สอดคล้องกับที่
เด็กรู้จักหรือกำลังจะเรียนรู้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ การเลือกใช้กระดาษที่พิมพ์ออกมาแล้วสามารถทำให้ภาพมีความใกล้เคียงต้นฉบับน่าจะมีส่วนช่วยด้านสุนทรียภาพแก่หนังสือ ความงามก็ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางศิลปะได้ ถ้าแทรกกิจกรรมต่อเนื่องก็คิดว่าผู้ใช้เช่นผู้สอนหรือผู้ปกครองจะได้เอาไปแนะนำหรือใช้กระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่เด็กได้

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ควรเลือกใช้ให้เด็กรู้สึกว่ามีหลากหลายของเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว แต่ต้องไม่ซับซ้อนเกินไป การจัดองค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนารสนิยมทางศิลปะของเด็ก การใช้ที่ว่างในภาพบางที่ทำให้รู้สึกที่เราได้ใช้จินตนาการเต็มในส่วนนั้นปล่อยให้เด็กคิดบ้าง คิดว่าส่วนนี้สำคัญเด็กๆต้องสะสมไว้เป็นประสบการณ์

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และวัตถุประสงค์

ความคิดเห็นเพิ่มเติม คิดว่าแนวทางในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กทั้ง 5 ด้านมีความละเอียดมาก แต่คงเลือกไปใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง คงต้องทำหลายๆเล่มที่ยึดแนวทางนี้แต่คงต้องมีความหลากหลาย เพื่อเป็นประสบการณ์ให้แก่เด็กนำไปเลือกใช้ หรือดัดแปลงเพื่อพัฒนางานศิลปะของเด็กเองต่อไป

ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาระดับประถมศึกษา

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมิตรา เทียนตระกูล

ด้านวัตถุประสงค์ ในการที่จะออกแบบภาพประกอบที่สามารถนำไปกระตุ้นหรือส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาของเด็กช่วงวัย 7-9 ปี นักวาดหรือคนเขียนเรื่องควรที่จะเข้าใจว่าเด็กช่วงนี้สนใจเนื้อเรื่องลักษณะใด เข้าใจในลักษณะการแสดงออกทางการเรียนรู้ของเด็กช่วงวัยนี้ด้วยว่ามีลักษณะอย่างไรรวมไปถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้ เช่นการใช้เรื่องมีมิติสัมพันธ์มาแทรกไว้ในการสร้างภาพประกอบ เป็นต้น และต้องเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจในงานศิลปะของเด็กด้วย ซึ่งจะรวมไปถึงลักษณะและรูปแบบของงานศิลปะที่จะไปกระตุ้นเด็ก ดังนั้นถ้าตั้งวัตถุประสงค์ไว้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะ ทุกองค์ประกอบของหนังสือสำหรับเด็กที่มีการใช้ภาพประกอบก็ต้องให้ความสนใจในการออกแบบ โดยสอดคล้องกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กในทุกมิติ

ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นส่วนสำคัญมากสำหรับหนังสือนิทานถ้าเนื้อเรื่องไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก ก็จะทำให้ภาพประกอบที่ต้องการจะส่งเสริมการเรียนรู้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นเนื้อเรื่องควรมีคุณสมบัติที่เปิดโอกาสให้ภาพประกอบได้แทรกเทคนิค หรือกลวิธีการสร้างงานศิลปะที่จะทำให้เด็กสามารถนำไปใช้ในการทำกิจกรรมศิลปะของตนเอง

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ในด้านส่วนประกอบของหนังสือ ความคงทนและปลอดภัยในการเลือกใช้วัสดุนั้นมีความสำคัญมาก ก็ส่งผลต่อการที่จะทำให้ภาพประกอบนั้นมีความสวยงามชัดเจน ซึ่งก็จะทำให้เด็กหรือผู้ปกครองรู้สึกสนใจในการเลือกมาอ่าน

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ(องค์ประกอบศิลป์) เป็นพื้นฐานของการสร้างงานศิลปะทุกแขนง ในผลงานศิลปะของเด็กนั้นก็ควรใช้ทั้งสองส่วนนี้ในการที่จะประกอบขึ้นเป็นงานศิลปะ แต่ก็แล้วแต่ว่าเด็กจะสามารถเลือกมาใช้ได้อย่างไร แต่ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนศิลปะแล้วผู้สอนก็มิได้สอนเด็กในลักษณะที่เป็นหลักทฤษฎีให้แก่เด็ก เนื่องจากว่าเด็กยังเล็กเกินไป ก็จะสอน โดยวิธีให้เด็กได้ปฏิบัติจริง เช่น การเรียนรู้เรื่องของการผสมสีผู้สอนจะใช้วิธีให้เด็กลองระบายสีแบบชุ่มน้ำแล้วพอสีสองสีวิ่งไหลชนกันก็เกิดเป็นสีที่สาม เด็กก็จะได้เรียนรู้เรื่องการผสมสีและได้สังเกตการเกิดสีใหม่ กลวิธีเหล่านี้แม้ไม่ได้ซับซ้อนแต่สำหรับเด็กแล้วคือการเปิดโอกาสการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ถ้านักวาดภาพประกอบมีโอกาสได้สังเกตลักษณะการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก ก็น่าจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพประกอบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กได้ เนื่องจากการเรียนรู้และกระบวนการคิดและการมองของเด็กต่างจากผู้ใหญ่ การเรียนรู้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบของเด็กนั้นนอกจากผ่านกิจกรรมในชั้นเรียนแล้วเด็กก็เรียนรู้ผ่านสื่อต่างๆด้วย ถ้าภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กจะเป็นแหล่งที่ฝึกให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ทางศิลปะขึ้นก็คิดว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะการเรียนรู้ของเด็กส่วนหนึ่งก็มาจากการที่เด็กสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวภายนอกตนเองกับภายในตัวของเด็กเอง ถ้าภาพประกอบจะสามารถเป็นสื่อที่เชื่อมโยงได้ก็คิดว่าภาพประกอบก็จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ในส่วนนี้ควรจะสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ขนาดของตัวละคร และฉากที่สำคัญต้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและข้อจำกัดในการมองของเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็ก ในเด็กที่โตขึ้นประมาณ 8-9 ปีเด็กจะละเอียดของภาพหรือมุมมองที่แปลกเช่นมุมมองแบบตานก จะทำให้เด็กสนใจ เพราะเด็กก็เริ่มใช้มุมมองต่างๆในการสร้างงานศิลปะของตนเอง

การเรียนรู้ทางศิลปะในเด็กมีความหลากหลายแตกต่างกัน และระยะเวลาในการเกิดก็ต่างกัน ปัจจัยในการเกิดก็ต่างกัน คิดว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ควรใช้หลายวิธีและหลายสื่อเพื่อกระตุ้นเด็ก ถ้าภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถสร้างให้เกิดสิ่งเหล่านี้ได้ก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่เด็กรวมไปถึงผู้สอนศิลปะและนักวาดภาพประกอบที่จะได้มีแนวทางในการสร้างผลงานภาพประกอบ

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีกมล

ด้านวัตถุประสงค์ การออกแบบเพื่อให้ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาสำหรับเด็ก นักวาดภาพประกอบควรศึกษามุมมองของผู้สอนวิชาศิลปะสำหรับเด็กช่วงวัยนี้ว่ามีกลวิธีในการ สอน หรือหลอกล่อให้เด็กอยากแสดงออกทางศิลปะอย่างไร เพื่อนำเอามาตัดแปลงเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบภาพประกอบและรวมไปทั้งหมดของหนังสือ สิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ภาพประกอบส่งเสริมการเรียนรู้ คือเอกลักษณ์ในการสร้างงานของนักวาดภาพประกอบซึ่งชี้ให้เห็นว่า การมีรูปแบบเฉพาะตัวนั้น คือการที่ได้คิดอย่างสร้างสรรค์มาแล้ว ซึ่งจะส่งผลต่อเด็กที่ได้ใช้ภาพประกอบด้วย การเลือกเทคนิคและรูปแบบทางศิลปะมาสร้างงานภาพประกอบหากเลือกโดยที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย ความเข้าใจของเด็กหรือเพื่อให้เด็กเชื่อมโยงกับกิจกรรมศิลปะที่ตนเองคุ้นเคย เชื่อว่าจะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากสร้างสรรค์งานศิลปะของตนเอง เพราะเค้าจะรู้สึกภาพประกอบหนังสือ ที่เค้าเห็นมีความเป็นเพื่อนกับเค้า ไม่ยากและซับซ้อนเกินไปที่จะลองทำบ้าง เนื่องจากการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กวัยนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ รอบๆตัว เข้ากับสิ่งใหม่ที่เพิ่งพบเห็น การเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ มีความจำเป็นมากในปัจจุบัน นอกจากจะสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้วยังช่วยให้เด็กนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เด็กคุ้นเคยนั้น คิดว่าช่วยกระตุ้นเด็กให้เกิดการสังเกต คนวาดต้องคิดละเอียดละออว่าสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในภาพประกอบนั้นต้องมีความสอดคล้องเนื้อเรื่องด้วย

ด้านเนื้อเรื่อง ในหนังสือสำหรับเด็กที่ภาพประกอบมีบทบาทสำคัญเนื่องจากภาพนั้นก็ป็นภาษาที่เราเรียกว่าภาษาภาพ(Non-Verbal) ส่วนคำ(Verbal) คือคำบรรยายหรือคำอธิบาย ทั้งสองส่วนต้องทำงานประสานกันการเล่าเรื่องผ่านภาพประกอบนั้นมิได้ด้อยไปกว่าการเล่าเรื่องด้วยคำ เนื่องจากงานศิลปะ(ทัศนศิลป์)ล้วนใช้ภาษาภาพทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าวัตถุประสงค์ในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กเพื่อให้ส่งเสริมการเรียนรู้คนนักวาดภาพประกอบกับนักเขียนต้องเข้าใจในจุดนี้เหมือนกันว่าคำต้องเปิด โอกาสให้ภาพได้ทำงาน ดังนั้นถึงแม้ว่าเนื้อเรื่องจะไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องราวทางศิลปะ ก็สามารถสร้างงานภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้โดยที่ส่งผ่านด้านของเทคนิครูปแบบและการแก้ปัญหาทางศิลปะให้แก่เด็ก เช่น หนังสือสำหรับเด็กของญี่ปุ่นที่ใช้สีเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร พื้นฉากเป็นสีดำเนื่องจากตัวละครเกิดความกลัว ต่อมาเมื่อเรื่องดำเนินไปความกลัวจางไปกลายเป็นความสุขใจ พื้นฉากก็ค่อยกลายเป็นสีแดงและสีส้มสุดท้ายกลายเป็นสีเหลือง เมื่อทุกอย่างจบลงด้วยดี ได้เคยลองใช้กับเด็ก เด็กนั้นสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องผ่านภาพได้แม้ว่าไม่ต้องใช้คำที่มากนักยิ่งในเด็กเล็ก แต่เด็กที่โตขึ้นเค้าก็จะอยากรู้เนื้อเรื่องด้วย ดังนั้นเนื้อเรื่องมีทั้งในส่วนที่เด็กอ่านจากคำและเด็กได้สังเกตและตีความจากภาพประกอบที่ปรากฏถ้าอยากให้ผลต่อเนื่องก็ควรจะต้องมีกิจกรรมต่อเนื่องท้ายเรื่อง เป็นการชักจูงอีกนิตหนึ่ง ถ้าเด็กมี

ความชอบอยู่แล้วก็จะสานต่อเอง แต่ถ้าเด็กบางคนอาจไม่เคยสนใจมาก่อน ตรงนี้อาจชี้แนวทางได้เพื่อให้ได้มาซึ่งภาพประกอบหนังสือที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ขนาดและรูปร่างของหนังสือสำหรับที่เป็นรูปทรงอิสระมันดึงดูดความสนใจ แต่ก็ต้องสอดคล้องกับตัวเนื้อเรื่อง และต้นทุนการผลิตขนาดที่หลากหลายส่งผลต่อการออกแบบ มันอยู่ที่การใช้ ขนาดใหญ่ก็สามารถดึงดูดความสนใจเด็กได้ ปกแข็งปกอ่อนส่งผลต่อความทนทานด้านของรายละเอียดนักวาดภาพประกอบและนักเขียนที่ส่วนพับของปกนั้นช่วยในการให้รายละเอียดแก่เด็กและผู้สอนตลอดจนผู้ปกครองด้วย เพื่อที่จะได้รู้ประวัติของนักวาดและนักเขียนซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ประวัติของคนทำงานสิ่งที่เค้าคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ในส่วนของรูปแบบของตัวอักษรภาษาไทยควรใช้แบบที่ถูกต้องที่เด็กควรจดจำ กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์ที่เหมาะสมกับต้นฉบับย่อมก่อให้เกิดภาพประกอบที่สวยงามแต่อาจมีปัญหาในด้านต้นทุนการผลิต ส่วนประกอบของหนังสือก็เป็นเหมือนหีบห่อถ้ามีความคงทนสวยงามก็ย่อมทำให้ดึงดูดใจให้นำมาอ่าน

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ความหลากหลายของเทคนิคที่เด็กคุ้นเคยก็จะเป็นประสบการณ์ให้กับเด็ก ไม่ซับซ้อนเกินไป ไปสื่อที่นักวาดเลือกใช้ส่งผลกับการสร้างงานของเด็ก แต่ต้องสอดคล้องกับความเข้าใจ เราเรียนศิลปะเรายังต้องศึกษาผลงานของคนอื่น ถ้าเด็กมีโอกาสได้งานดูงานศิลปะเยอะๆก็ทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ทางศิลปะ การใช้สีของภาพประกอบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของเรื่องด้วยแต่ต้องมีระดับการใช้ที่เหมาะสมกับวัยของเด็กด้วย ต้องคิดก่อนใช้ ลักษณะการใช้สีต้องมีพื้นฐานจากสิ่งที่คุ้นเคยต้องมีความถูกต้องเพื่อให้เด็กเชื่อมโยง ได้การที่ภาพประกอบจะสอนเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีสี นักวาดคงต้องเข้าใจระบบการเรียนรู้เรื่องสีของเด็กเป็นอันดับแรก การสอนเรื่องสีในชั้นเรียนนั้นไม่มีวิธีสอนให้เด็กเรียนรู้จากการสังเกตจากการปฏิบัติงาน ศิลปะส่วนความซับซ้อนของเนื้อหานั้นขึ้นอยู่กับวัยของเด็ก ทักษะและการจัดองค์ประกอบภาพเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้การสร้างงานศิลปะของเด็ก หากภาพประกอบสามารถนำเสนอลักษณะของงานศิลปะที่สอดคล้องกับความเข้าใจของเด็กก็เชื่อภาพประกอบจะเป็นเหมือนประสบการณ์ทางศิลปะที่เด็กจะสามารถนำไปดัดแปลงประยุกต์ใช้ในการสร้างงานศิลปะของตนเองได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม การจัดหน้าโดยออกแบบมุมมองของภาพประกอบให้มีความแปลกจากที่เด็กเคยชินหามองด้วยสายตาของตนเองก็สามารถส่งผลกระทบต่อจินตนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เนื่องจากเด็กจะได้เห็นลักษณะของภาพคนหรือวัตถุต่างๆในด้านอื่นๆบ้าง การออกแบบภาพประกอบให้เด็กคาดเดาของเหตุการณ์ไม่ได้ก็ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็ก มุมมอง(Perspective)ที่แปลกตาขึ้นเมื่อเป็นภาพนั้นส่งผลกระทบต่อจินตนาการของเด็กได้ แต่ต้องมีความกลมกลื่นของการดำเนินเรื่องด้วย เด็กวัย 7-9 ภาพประกอบต้องเล่าเรื่องช่วยให้เด็กติดตามได้ความเข้าใจในเรื่องของพัฒนาการเด็กที่สอดคล้องในปัจจุบัน

ความคิดเห็นเพิ่มเติม การจะทำงานกับเด็กในวัยใดก็ตามสิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจเด็กทั้งในแง่ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการตามวัย และก็สภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่ส่งอิทธิพลต่อตัวเด็ก ยิ่งหากต้องการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กไม่ว่าด้านใด นักวาดภาพประกอบและนักเขียนต้องมีประสบการณ์ในการที่ได้เข้าไปสังเกตเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้เกิดการกระตุ้นความคิดและการแสดงออกของเด็ก และกระบวนการเรียนรู้ลักษณะขององค์ประกอบแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของเด็ก ยังสามารถนำมาเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับศิลปะได้ด้วยแล้วน่าจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อเด็กไม่เฉพาะเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาแต่ยังส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านอื่นๆของเด็กด้วย

8. อาจารย์ พรพิมล ศิริวัฒน์

ด้านวัตถุประสงค์ ลักษณะของการส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาสำหรับเด็ก ส่วนใหญ่ใช้การกระตุ้นเด็กให้คิดด้วยการแนะนำหรือชักจูงผ่านกระบวนการสร้างงาน เด็กวัยนี้ลักษณะรูปแบบของการเรียนรู้แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือผ่านเรื่องราวที่ปรากฏในผลงาน และผ่านการใช้เทคนิคทางศิลปะ เด็กมักสนใจเรื่องราวใกล้ตัว สิ่งแวดล้อม จากที่บ้านและที่โรงเรียน หรือจากสถานที่อื่นๆที่เด็กเคยไปและประทับใจ การเล่าเรื่องและรายละเอียดใน เด็กจะช่างสังเกต ด้านเทคนิคก็ใช้เทคนิคทางศิลปะ เช่น สีไม้ สีเทียน การตัดปะ สีโปสเตอร์เด็กวัย 9 ขวบ เริ่มใช้แต่เด็กกว่านี้จะควบคุมดูแลลำบากแต่เด็กก็ต้องได้เรียนรู้บ้าง เพื่อเป็นประสบการณ์ ภาพประกอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาสำหรับเด็ก 7-9ปี ภาพควรเชื่อมโยงกับกิจกรรมศิลปะของเด็ก คาดว่าสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างงาน ส่วนตัวมองว่าภาพประกอบที่เป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งถ้าออกแบบให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาก็เชื่อว่าจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้

ด้านเนื้อเรื่อง ลักษณะของเนื้อเรื่องคงไม่ต้องเจาะจงว่าต้องให้ความรู้ด้านศิลปะโดยตรง น่าจะเป็นเรื่องทั่วไปแต่ภาพประกอบออกแบบให้เกิดการเรียนรู้ได้ แต่ถ้าแทรกคำศัพท์ทางศิลปะ เช่น เหลืองอ้อย ฟ้าคราม คำเหล่านี้ก็จะไปเชื่อมโยงกับสี และเด็กยังได้เรียนรู้คำศัพท์ด้วย คำศัพท์บางคำมีความหมายเชิงนามธรรมภาพประกอบน่าจะสามารถให้รายละเอียดได้มากกว่าภาษาเขียน เนื้อเรื่องควรเชื่อมโยงสู่ความรู้อื่นด้วย ส่วนหนึ่งจะทำให้ภาพประกอบได้ไปปรากฏในหลากหลายของการนำไปใช้งาน ถ้าเป็นหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์แต่ภาพนั้นสามารถให้สุนทรียภาพและยังกระตุ้นให้เด็กอยากสร้างงานศิลปะของตนได้ก็คิดว่าภาพประกอบลักษณะนี้ให้การเรียนรู้แก่เด็กได้ เนื่องจากในปัจจุบันความรู้ที่เชื่อมโยงถึงกันได้ก็จะทำให้ผู้เรียนก้าวหน้าและเกิดการเรียนรู้ต่อไป

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ควรมีหน้าที่เป็นกิจกรรมท้ายเล่มเพื่อให้ครูหรือผู้ปกครองเอาไปเป็นแนวทางในการใช้ต่อไป เนื่องจากหนังสือที่มีภาพที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ในสังคมไทยยังมีน้อย จึงควรที่จะแนะนำแนวทางในการเอาไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้กับเด็ก และอาจจะเอาไปใช้กับภาพ

ประกอบในหนังสือเล่มอื่นได้อีก โดยเฉพาะโรงเรียนที่ไม่มีครูศิลปะ โดยเฉพาะถ้ามีหนังสือที่ ออกแบบภาพประกอบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษา ไว้ในห้องสมุดเด็กหรือครูที่ต้องสอน แทนก็สามารถนำไปใช้ได้

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ทักษะและองค์ประกอบศิลป์ นักวาดภาพประกอบ ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น เรื่องของมิติสัมพันธ์ ในชั้นเรียนก็ให้เด็กเรียนรู้ เรื่องรูปทรงและให้เด็กเชื่อมโยงกับวัตถุรอบตัวทั้งจากธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ถ้านักวาด ภาพจะเอาไปใช้ก็ต้องเข้าทราบดีกว่าเด็กนั้นสามารถเข้าใจในสิ่งใดได้บ้างหรือสิ่งไหนที่เด็กสามารถ เรียนรู้ได้ไม่ยากเกินไป ภาพประกอบที่มีลักษณะของการสร้างงานสามมิติก็น่าสนใจนำไปใช้ในการ สร้างงานประดิษฐ์ได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม สอดคล้องกับการจัดองค์ประกอบแต่ในหนังสือสำหรับเด็กถ้า จัดแบบเด็กจัดองค์ประกอบในงานของเด็กเองคงไม่ได้ บางทีเด็กก็ต้องมีประสบการณ์ที่หลากหลาย ก็ควรจัดหน้าให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม การส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะหรือด้านอื่นๆคงไม่สามารถใช้วิธี การใดวิธีหนึ่งในการจัดกิจกรรมกับเด็กได้แต่ควรใช้หลากหลายวิธี เชื่อว่าหากมีภาพประกอบ หนังสือสำหรับเด็กที่ออกแบบให้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้ ก็คงเป็นประโยชน์ต่อเด็ก และผู้สอนตลอดจนผู้ปกครองด้วย

9. อาจารย์ วรรัน คุ้มคำ

ด้านวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ทางศิลปะมีความหลากหลาย สามารถแสดงออกผ่านเทคนิค ทางศิลปะที่นักวาดเลือกมาใช้ให้เพื่อต้องการให้เด็กที่ได้เห็นเกิดการเรียนรู้ แต่ก็ต้องเข้าใจว่าเด็กเข้าใจ เทคนิคที่เลือกมาใช้แค่ไหนด้วย ภาพประกอบอาจเป็นตัวอย่างในการเพิ่มประสบการณ์ทาง ศิลปะนักวาดคงต้องเข้าใจว่าจะทำอย่างไรให้เด็กสนใจภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กในแง่มุม ของงานศิลปะ เช่นการใช้เส้นที่หลากหลาย หรือการเลือกใช้สีในการระบาย ถ้าให้ซับซ้อนขึ้นก็อาจ เป็นเรื่องของการเลือกเนื้อเรื่องจากหนังสือมาใช้ในการสร้างงานศิลปะ ของตนเอง แต่ต้องเข้าใจว่า การเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กวัย 7-9 ปีนั้นมีลักษณะอย่างไร เนื่องจากการเรียนรู้มีปัจจัยแวดล้อมที่ หลากหลาย คนวาดอาจต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเกิดการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพประกอบ เช่น เด็กกับประสบการณ์ในการเลือกใช้สีมาใช้ในการ งานศิลปะของตน หากว่าหนังสือภาพเลือกใช้เทคนิคที่สอดคล้องกับเด็กแต่น่าสนใจมีความแปลก กว่าที่เด็กๆทำ ก็อาจเป็นการกระตุ้นให้เด็กได้คิดว่าปัญหาที่เค้าประสบในการสร้างงานศิลปะของ ตนเองมันมีทางเลือกในการแก้ปัญหาจากที่คุ้นเคย ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการกำหนดทิศทางการ ภาพประกอบที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กช่วงวัยนี้ นักวาดต้องมาสัมผัสเด็กว่าเค้า

ต้องการอะไร อะไรคือปัญหาของเด็กในการสร้างงาน อาจจะเป็นวิธีที่จะสามารถกำหนดรูปแบบของภาพประกอบที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กได้

ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องอาจไม่จำเป็นต้องเสนอเรื่องราวศิลปะก็ได้ เพราะเนื้อเรื่องลักษณะอื่นๆก็น่าจะมีภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้เนื่องจากภาพนั้นก็ออกแบบให้กระตุ้นในเรื่องของสี รูปทรง หรือเทคนิคแก่เด็กได้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ อาจไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรงแต่ก็เป็นสิ่งที่ทำให้หนังสือมีความน่าสนใจน่าหยิบ น่าอ่าน

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ถ้าเลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัยแต่ต้องรู้ว่าเด็กเค้าใช้ส่วนประกอบของทัศนธาตุอย่างไร อย่างเส้นบ่งบอกอารมณ์ ช่วงวัย7 ขวบอาจยังไม่รู้แต่ถ้ามันแสดงออกในเนื้อเรื่องที่มีฉากที่แสดงอารมณ์อย่างเช่น คลื่นน้ำ เหมือนความอ่อน โนแต่คงร่วมกับสีด้วยเด็กน่าจะรู้สึกได้ว่าเส้นคลื่นนี้ทำให้รู้สึกอ่อน โยน ในการสอนเกี่ยวกับทัศนธาตุและการจัดองค์ประกอบส่วนใหญ่สอนให้เด็กหัดสังเกต ออกไปสังเกตทั้งนอกห้องเรียนและในห้องเรียนให้เค้าคิดให้เค้าได้หัดเชื่อมโยงไปในตัว ใช้วิธีการพูดเพื่อกระตุ้นให้สร้างงานศิลปะ ชี้นำและชักจูงให้เค้ามองเห็น ถ้าจะเอาไปประยุกต์ใช้ในการสร้างงานภาพประกอบก็คิดว่าภาพต้องเป็นแรงจูงใจให้เด็กออกไปค้นหาจากโลกภายนอกด้วย การที่เด็กสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้สอนชี้แนะกับสิ่งที่เค้าออกไปเจอก็นับว่าเด็กได้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะการเชื่อมโยงความรู้แล้ว

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และภาพประกอบทั้งเล่ม

10. อาจารย์ ทิพย์กมล บุณลักษณ์

ด้านวัตถุประสงค์ ควรกำหนดลักษณะของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับเด็กให้ชัดเจนว่าอย่างไร เช่น ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านการเชื่อมโยง เป็นต้น ลักษณะการชักจูงเด็กในชั้นเรียนศิลปะให้เกิดการเรียนรู้ บางทีก็เล่านิทานหรือเล่าเรื่องที่เด็กกำลังสนใจ การเรียนรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กวัย 7-9 ปี นั้นบางครั้งก็สะท้อนผ่านเรื่องราวที่เด็กเอามาใช้สร้างเป็นเรื่อง ด้านเทคนิคเด็กก็ใช้ทุกๆไป เช่น สีเทียน สีไม้ การตัดปะ มีการประดิษฐ์บ้าง ถ้าต้องการให้ภาพประกอบส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะคิดว่าถ้าเลือกเทคนิคที่เด็กคุ้นเคยแต่ออกแบบให้เด็กรู้สึกถึงความหลากหลาย น่าจะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะให้แก่เด็กได้

ด้านเนื้อเรื่อง ถ้าแทรกความรู้เกี่ยวกับศัพท์ทางศิลปะได้ก็น่าจะดีแต่ต้องไม่ยึดเยียดเด็กเกินไปจะต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง คงทำให้เด็กเชื่อมโยงได้เองแต่ก็ต้องเลือกให้สอดคล้องกับที่เด็กรู้จักหรือกำลังจะเรียนรู้

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ การเลือกใช้กระดาษที่พิมพ์ออกมาแล้วสามารถทำให้ภาพมีความใกล้เคียงต้นฉบับน่าจะมีส่วนช่วยด้านสุนทรียภาพแก่หนังสือ ความงามก็ทำให้เกิดการเรียนรู้

รู้ทางศิลปะได้ ถ้าแทรกกิจกรรมต่อเนื่องก็คิดว่าผู้ใช้เช่นผู้สอนหรือผู้ปกครองจะได้เอาไปแนะนำหรือใช้กระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่เด็กได้

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ควรเลือกใช้ให้เด็กรู้สึกว่ามีหลากหลายของเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว แต่ต้องไม่ขัดเขียดเกินไป การจัดองค์ประกอบเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนารสนิยมทางศิลปะของเด็ก การใช้ที่ว่างในภาพบางที่ทำให้รู้สึกที่เราได้ใช้จินตนาการเต็มในส่วนนั้นปล่อยให้เด็กคิดบ้าง คิดว่าส่วนนี้สำคัญเด็กๆต้องสะสมไว้เป็นประสบการณ์

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และวัตถุประสงค์

ความคิดเห็นเพิ่มเติม คิดว่าแนวทางในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กทั้ง 5 ด้านมีความละเอียดมาก แต่คงเลือกไปใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง คงต้องทำหลายๆเล่มที่ยึดแนวทางนี้แต่คงต้องมีความหลากหลาย เพื่อเป็นประสบการณ์ให้แก่เด็กนำไปเลือกใช้ หรือตัดแปลงเพื่อพัฒนางานศิลปะของเด็กเองต่อไป

ผู้เชี่ยวชาญด้านนักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก

11. นายชาญศิลป์ กิตติโชติพานิชย์

ด้านวัตถุประสงค์ การตั้งวัตถุประสงค์ในการออกแบบภาพประกอบทำให้ภาพประกอบสามารถส่งเสริมจินตนาการ และการเรียนรู้ให้กับเด็ก รวมทั้งเป็นศิลปะอีกรูปแบบหนึ่งที่ใกล้ชิดตัวเด็ก เป็นการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจในศิลปะรูปแบบต่างๆทั้ง การนำไปปฏิบัติ การซึมซับรูปแบบศิลปะ สื่อ เทคนิค ที่สามารถเลือกใช้และแสดงออกได้มากมายหลายรูปแบบอย่างมีเอกลักษณ์ รวมถึงความงาม ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ผ่านทางงานภาพประกอบที่เด็กจะได้รับผ่านการสอดแทรกและถ่ายทอดออกมาจากผู้วาดภาพประกอบ

ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องที่คิดต้องใช้ภาษาที่ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ การเรียนรู้ ทั้งการใช้ร้อยแก้วและร้อยกรอง ผ่านการเลือกคำที่เหมาะสมกับเด็ก สร้างความรู้สึกสนุกสนานผ่านถ้อยคำ เช่นการใช้คำซ้ำๆ หรือการใช้คำที่แทนภาษาพูด เช่น ฟ้าร้องเปรี้ยวเปรี้ยว ฝนตกเปาะเปาะ เป็นต้น เนื้อเรื่องและ ภาษาที่ดัดย้อมทำให้ผู้วาดภาพประกอบสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาพประกอบที่แสดงออกซึ่งการเรียนรู้ได้ และยังสามารถถ่ายทอดไปสู่เด็กๆในด้านการเรียนรู้ได้อีกด้วย การสอดแทรกภาษาทางศิลปะ ควรสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะ เช่นเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบศิลปะ และหลักการศิลปะ เช่น เส้น สี เป็นต้น

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์คือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษา กระดาษที่เลือกใช้ต้องมีคุณสมบัติที่ทำให้ภาพประกอบมีสีสันที่สวยงามสะดุดตา และถ่ายทอดคุณสมบัติของเทคนิคทางศิลปะที่เป็นต้นฉบับของภาพประกอบได้ดี เหมือนหนังสือ

งานศิลปะต่างประเทศที่พิถีพิถันในการเลือกกระดาษ ซึ่งเมื่อเด็กได้ดูก็ทำให้เกิดสุนทรียภาพทางหนึ่งได้

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ ด้านการเลือกใช้เส้นสีรูปร่างและรูปทรง ตลอดจนการจัดวางองค์ประกอบของภาพ ในด้านนี้ควรใช้ตามความถนัดของนักวาดภาพเนื่องจากเอกลักษณ์ที่ปรากฏผ่านทัศนธาตุหรือการจัดวางองค์ประกอบจะทำให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องของความหลากหลายในงานศิลปะ แต่อาจจะเน้นส่วนประกอบทางศิลปะเป็นประเภทไป เช่นเน้นเรื่องสี ก็อาจออกแบบให้สีเด่นชัดในลักษณะการเลือกสีมาใช้ อย่างสีร้อนสีเย็น แต่ต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องด้วย รวมไปถึงการเลือกใช้เส้น รูปร่างและรูปทรง

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม การจัดหน้าละรูปเล่มสอดคล้องกับการจัดองค์ประกอบศิลป์ ในด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ เนื่องจากหนังสือสำหรับเด็กความสอดคล้องกลมกลืนในทุกองค์ประกอบของหนังสือก็คือส่วนหนึ่งที่ภาพประกอบต้องปรากฏ ภาพประกอบเป็นตัวกำหนดทิศทางของหนังสือ ซึ่งนักวาดภาพประกอบจะเป็นผู้วางแนวทางการออกแบบให้กับหนังสือ นักวาดควรที่จะต้องเรียนรู้เงื่อนไขทางการมองเห็นของเด็ก จุดสนใจ ขนาดของภาพ มุมมองของภาพ ลำดับการดำเนินเรื่อง ทุกอย่างล้วนส่งผลต่อความคิดความเข้าใจของเด็ก เช่น การเว้นที่ว่างให้เด็กได้จินตนาการต่อเติม ภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กที่นำใจบางเล่ม เว้นพื้นที่ให้คนอ่านได้คิดต่อ เป็นทั้งการทำทนายและเปิดโอกาสให้เด็กหรือแม้แต่พ่อแม่ผู้ปกครองได้จินตนาการต่อเติม

ความคิดเห็นเพิ่มเติม องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีส่วนสำคัญในการทำให้งานภาพประกอบมีคุณภาพและสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการซึมซับ รับรู้ ได้รู้จักงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ และยังนำไปสู่การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นในตัวเด็กอีกด้วย

12. นาย ปรีดา ปัญญาจันทร์

ด้านวัตถุประสงค์ การออกแบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางศิลปะควรออกแบบให้ไม่เหมือนของจริง (Realistic) ภาพถ่ายหรือภาพเหมือนอาจให้ข้อมูลมากกว่าแต่ภาพที่ถูกสร้างขึ้นมาให้จินตนาการและการเรียนรู้มากกว่า แต่ถ้าต้องการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กก็ต้องเข้าใจเด็กที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก เพื่อเวลาออกแบบภาพประกอบนักวาดจะได้รู้ว่า สิ่งที่เรากำลังจะไปกระตุ้นหรือเราให้เค้าคิดต่อ มันเหมาะสมกับวัยและเหมาะสมกับความเข้าใจของเขาหรือเปล่าไม่ เพื่อระวังไม่ให้ออกแบบให้ยากจนเกินไป ถ้าสามารถเลือกเทคนิคการสร้างภาพประกอบที่สอดคล้องกับความเข้าใจหรือประสบการณ์ที่เค้าเคยได้รับมาจากชั้นเรียนศิลปะก็จะทำให้เข้าถึงเด็กได้ง่าย แต่ต้องทำทนายกว่าที่เด็กทำหรือทำให้เค้ารู้สึกว่ามันเหนือกว่าที่เค้าคุ้นเคยแต่ไม่ได้ยากจนไม่สามารถทำได้ ตรงจุดนี้นักวาดภาพประกอบต้องมีความเข้าใจในกิจกรรมศิลปะของเด็กเลยทีเดียวว่าเด็กวัยนี้เค้าทำกิจกรรมอะไร กิจกรรมใดง่ายสำหรับเค้าหรือยากเกินไปสำหรับเค้า เช่น เทคนิค

การตัดปะ(Callage) นั้นใช้กับเด็กช่วงประถมได้อย่างงานของ อีริก คาร์ล (Eric Clare) เรื่อง หนอนจอมหิว สามารถมาตัดแปลงทำกิจกรรมศิลปะกับเด็กได้ ดังนั้นนักวาดภาพประกอบต้องคิดว่าเราจะส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะในรูปแบบใด เช่นด้านมิติสัมพันธ์ จะใช้เรื่องของรูปทรง หรือ เรื่องของวัสดุ พื้นผิว เทคนิคที่ใช้การประดิษฐ์นั้นสอดคล้องกับการใช้หลักการของมิติสัมพันธ์ เพราะเด็กจะได้เชื่อมโยงวัสดุที่หลากหลายและเกิดเป็นภาพได้ หรือของไทยก็หนังสือเรื่อง ของเล่น เคนทาง ของ เทพศิริ สุขโสภา

ด้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่จะกำหนดภาพและลักษณะของหนังสือ เนื้อเรื่องมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ภาพประกอบหนังสือสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้หรือไม่ เนื้อเรื่องอาจไม่จำเป็นต้องเล่าผ่านภาษาเขียน แต่สามารถเล่าผ่านภาษาภาพได้ เนื้อเรื่องที่ใช้คำมากเกินไปก็ทำให้ภาพเหมือนกำลังดำเนินตามเรื่องภาพต่อคำไม่มีความน่าสนใจ ภาพประกอบที่สามารถทำให้คนอ่านเข้าใจเรื่องโดยไม่ต้องใช้ภาษาเขียนอธิบายหรือใช้น้อยที่สุดนับว่าเป็นภาพประกอบที่ประสบความสำเร็จ เช่น หนังสือเรื่อง Anno's Journey ของ Mitsumasa Anno (1978) เป็นหนังสือภาพสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ที่การดำเนินเรื่อง เล่าผ่านภาพเพียงอย่างเดียวไม่ใช้คำบรรยาย โดยผ่านเทคนิคทางศิลปะที่เรียบง่ายแต่มุมมองภาพและมุมมองของผู้วาดที่ได้แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ในด้านละเอียดละออผ่านภาพประกอบที่มีพลังซึ่งทำให้คนดูอยากติดตามและคิดจินตนาการตาม หนังสือเล่มนี้มีอายุยาวนานนับว่าเป็นหนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่ามีคุณค่าแก่การศึกษาในแง่มุมต่างๆ ดังนั้นจะเห็นว่าเนื้อเรื่องสามารถเล่าผ่านได้ทั้งภาพและภาษาไม่ได้จำกัดว่าหนังสือที่ใช้คำน้อยนั้นจะเป็นหนังสือสำหรับเด็กเล็กๆเสมอไป ความเหมาะสมตามวัยนั้นอยู่ที่วัตถุประสงค์ของหนังสือที่ตั้งไว้แต่เริ่มต้นมากกว่า

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ มีความสำคัญเป็นสิ่งที่สะท้อนความใส่ใจ หนังสือบางเล่มที่พิมพ์ในต่างประเทศใส่ใจถึงขั้นที่เลือกกระดาษเหมือนกระดาษที่ใช้วาดสีน้ำมาพิมพ์งานภาพประกอบที่มีต้นฉบับเป็นสีน้ำเพื่อที่จะทำให้งานถ่ายถอดคุณสมบัติของสีน้ำออกมา ได้สมบูรณ์ ส่วนประกอบของหนังสือสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาได้ในส่วนที่ให้ความรู้เกี่ยวกับผู้เขียนและผู้วาดภาพประกอบ เพื่อเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้เกี่ยวกับที่มาของงานศิลปะ แต่ในสังคมไทยการให้รายละเอียดในส่วนนี้ยังไม่ทั่วถึง หนังสือบางเล่มอาจทำกิจกรรมต่อเนื่องไว้ท้ายเล่มเพื่อให้เด็กได้อ่านไปคิดเอาไปทำต่อ การออกแบบภาพประกอบที่ใช้ระดับส่วนที่ไม่ใช่ตัวเนื้อเรื่องก็ควรให้มีความสอดคล้องกันเพื่อสุนทรียภาพของหนังสือ

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ เด็กวัยนี้เรียนรู้เรื่องทัศนธาตุมาบ้างทั้งในชั้นเรียนและอาจทำเองที่บ้านหรือโรงเรียนสอนศิลปะทั่วไป ภาพประกอบหนังสือก็ควรเป็นแหล่งงานศิลปะที่ออกแบบให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กก็ต้องศึกษาว่าเด็กมีลักษณะการสร้างงานศิลปะอย่างไร ทั้งในด้านเนื้อเรื่องและด้านเทคนิค การจัด

องค์ประกอบของภาพก็เป็นการสร้างประสบการณ์ทางศิลปะที่ดีแก่เด็ก เป็นหลักการให้ทำงานศิลปะที่ดีแก่เด็ก และพัฒนาการมองเห็นภาพศิลปะซึ่งสอดคล้องกับการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้สุนทรียภาพในงานศิลปะไปด้วย ถ้ากำหนดแนวทางการออกแบบให้เจาะลงไปในด้านวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานศิลปะของเด็ก นักวาดภาพประกอบก็ต้องทดลองเอาอุปกรณ์ของเด็กมาสร้างงานซึ่งจะทำให้เราเข้าใจการสร้างงานและข้อจะกีดในการวาดภาพของเด็กได้ถือว่าเป็นประสบการณ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างภาพประกอบของตนเองได้

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม สอดคล้องกับการออกแบบภาพประกอบอย่างหนังสือชุด ต้นไม้ใกล้ตัว หรือดอกไม้ใกล้ตัว ของ ปรีดา ปัญญาจันทร์ (2539) โครงการที่จะเล่าเรื่องผ่านภาพมากกว่าใช้คำบรรยาย ภาพต้องเล่าเรื่องในขั้นตอนเริ่มแรกก็คิดว่าจะเล่าเรื่องแบบงานจิตรกรรมฝาผนังคือเล่าต่อเนื่องกันไป แต่ต้องคิดว่าจะเอามาแบ่งตอนเป็นหนังสือสำหรับเด็กอย่างไร ก็ได้ออกแบบให้ทุกภาพต่อกันได้แต่เวลาจัดพิมพ์ก็เอามาตัดแบ่งตามตอนที่ได้กำหนดไว้ งานจิตรกรรมฝาผนังไทยมีการนำเสนอการดำเนินเรื่องที่มีความเป็นสากลมาก และสอดคล้องกับความคุ้นเคยของคนไทยด้วย ความเป็นไทยไม่จำเป็นต้องวาดแบบไทยประเพณีเท่านั้น เรานำเสนอผ่านรูปแบบการเล่าเรื่องก็ได้

ความคิดเห็นเพิ่มเติม การเรียนรู้ทางศิลปะในภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กควรเชื่อมโยงสู่ความรู้อื่นได้ ไม่ได้จำเพาะว่าต้องเป็นภาพประกอบสำหรับนิทาน หรือเรื่องราวที่มหัศจรรย์เท่านั้น หนังสือที่ให้ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงอย่างสารคดีเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติก็สามารถออกแบบให้เกิดความงามทางศิลปะได้เช่น สารคดีภาพชุดลูกรักเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่มี 5 เล่ม ได้แก่ รุ่งกินน้ำ น้ำผึ้ง ชวนหนูดูดาว นักจับจิ้งจก รุ่งกินน้ำ ภาพประกอบของหนังสือชุดนี้ให้สุนทรียภาพแก่เด็กได้มากและสามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

13.นางวชิราวรรณ ทับเสือ

ด้านวัตถุประสงค์ นักวาดภาพต้องเข้าใจว่าเด็กคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะอย่างไร ส่วนใหญ่ใช้วิธีสังเกตหรือไม่ก็ย้อนนึกไปตอนยังเป็นเด็ก แต่มีความประทับใจในงานศิลปะตั้งแต่เด็ก ก็เลือกใช้เทคนิคที่ถนัดมาใช้ในการสร้างภาพประกอบ

ด้านเนื้อเรื่อง จากที่ค้นคว้าด้วยตนเองและได้รับคำแนะนำจากบรรณาธิการก็จะยึดหลักว่าเด็กๆจะอยากโตเป็นผู้ใหญ่ อยากแสดงออกถึงความสามารถ อยากช่วยเหลือคนอื่น ส่วนในด้านภาพก็ใช้ภาพเล่าเรื่องด้วยเนื่องจากหนังสือสำหรับเด็กภาพนั้นก็คือภาษาประเภทหนึ่ง แต่ก็ต้องศึกษาจากหนังสือสำหรับเด็กที่ประสบความสำเร็จว่าเค้าใช้เทคนิคการนำเสนออย่างไร

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ การเลือกกระดาษน่าจะส่งผลต่อภาพประกอบที่สวยงามได้มากที่สุด ภาพที่สวยงามใกล้เคียงต้นฉบับย่อมทำให้การสื่อสารของคนวาดกับเด็กดียิ่งขึ้น

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบควร เลือกใช้ตามความถนัดเป็นอันดับแรกทั้งด้านเทคนิคและรูปแบบบางเรื่องอ่านเรื่องแล้วจะเชื่อมโยงในจินตนาการว่าควรใช้เทคนิคนี้ ที่คิดแบบนี้ อาจเพราะเราต้องคูหนังสือสำหรับเด็กที่หลากหลายด้วย เพื่อเราจะได้เปรียบเทียบเทคนิคกับเนื้อเรื่องว่าสอดคล้องไปกันได้หรือไม่

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม ในส่วนนี้ออกแบบเองตั้งแต่เริ่มต้นการทำงานเพื่อให้ไปในทิศทางเดียวกับเนื้อเรื่องและภาพประกอบ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ส่วนตัวแล้วยังต้องศึกษาเรียนรู้ไปอีกคิดว่าการทำภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กต้องพัฒนาและหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา จากแนวทางที่ถามมาทั้งหมดทำให้ตัวเองรู้สึกว่ายังมีหลายอย่างที่ยังไม่เคยลองคิด และเป็นแนวทางที่น่าสนใจที่จะลองเอาไปใช้ในการออกแบบ

14.นางสาว วิภาวี ฉกาจทรงศักดิ์

ด้านวัตถุประสงค์ โดยส่วนตัวจะทำงานที่อยู่บนฐานของความเข้าใจของตนเองก่อน โดยที่หาความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กใช้วิธีอ่านกับสังเกตเด็ก ถ้าต้องส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะคิดว่า จะใช้เทคนิคเดียวกับเด็ก เชื่อว่าทำให้เด็กรู้สึกว่าการเรียนรู้อาจจะทำให้เด็กเข้าใจง่ายเพราะใกล้เคียงกับการสร้างงานศิลปะของเด็กเอง ภาพประกอบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้คือภาพที่เปิดโอกาสให้เด็กได้จินตนาการเพิ่มเติม

ด้านเนื้อเรื่อง ลักษณะของเนื้อเรื่องมีทั้งที่เล่าด้วยภาพและเล่าด้วยคำอาจจะดีที่ทั้งแต่งเรื่องและวาดภาพเองบางที่ใช้ภาพนำไปเลยไม่ต้องใช้คำเพราะแค่ภาพก็เล่าเรื่องแล้ว จุดนี้อาจทำให้ผู้ใหญ่มองว่าเป็นหนังสือของเด็กเล็กแต่ในความจริงหนังสือสำหรับเด็กที่เล่าด้วยภาพแต่มีเนื้อหาที่ซับซ้อนก็ไม่จำเป็นหนังสือของเด็กเล็ก บางทีมองเห็นนักวาดภาพประกอบต่างประเทศสามารถเล่นกับความรู้ที่ต้องการให้เด็กได้หลากหลายเช่นด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ โดยการแทรกงานศิลปะลงไปภาพประกอบและเป็นส่วนหนึ่งของเรื่อง แต่สำหรับสังคมไทยเรื่องนี้อาจจะยากเกินไปแต่เป็นเรื่องน่าสนใจ แต่ก็ต้องสอดคล้องกับพื้นฐานของสังคมด้วย บางอย่างก็ต้องทำออกมาให้ถูกจังหวะ

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ ในทุกหน้าของหนังสือสำหรับเด็ก โดยเฉพาะหนังสือภาพสำหรับเด็กมีความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือและส่วนหนึ่งของเรื่องแม้แต่ในส่วนรายละเอียดของผู้แต่งและนักวาดภาพประกอบก็เป็นส่วนที่เป็นด้านของข้อเท็จจริง ที่เด็กต้องรู้จักเด็กจะได้รู้ที่มาของหนังสือของภาพประกอบ

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ เนื่องจากเป็นนักวาดภาพประกอบที่ใช้เวลาในการทำงานมาก เนื่องจากเทคนิคที่ใช้นั้นต้องการเวลาในการทำงานมาก เลือกใช้ให้เหมาะกับเรื่องตอนนี้

มีหนังสือเล่มใหม่ออกมาใช้รูปทรงสี่เหลี่ยมมาต่อเป็นภาพใช้คำชวนให้เด็กได้คาดเดาว่าเป็นรูปอะไร ขบวนการทำงานไม่ยากแต่คิดนานเพราะต้องทำความเข้าใจทั้งในเป้าหมายที่จะเลือกเทคนิคนี้ และผลที่เด็กจะได้ไป ต้องทดลองด้วยคิดแล้วว่าเด็กจะเอาไปพัฒนาต่อเติมเองได้ด้วยเหมือนกับว่าเราไปเปิดมุมมองให้เด็ก

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม นักวาดภาพประกอบควรจัดเองเนื่องจากเพื่อความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เป็นการกำหนดทิศทางและภาพรวมของหนังสือและเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยส่วนตัวเชื่อว่าภาพประกอบสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้อย่างดีทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจแต่เชื่อว่าหากตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบก็จะทำให้ผู้สอนและผู้ปกครองหรือคนที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถเลือกหนังสือที่มีภาพประกอบลักษณะนี้ไปใช้ได้ภาพประกอบ

15.นาย ชีวัน วิสาสะ

ด้านวัตถุประสงค์ ด้านนักวาดภาพประกอบต้องการให้ภาพประกอบส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะแก่เด็ก เราต้องเริ่มต้นที่วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดภาพรวมของเนื้อเรื่องและภาพประกอบ ควรออกแบบให้ภาพเมื่อดูแล้วเกิดความคิดมากกว่าชั้นเดียว โดยการตั้งวัตถุประสงค์ไว้เลยว่าเราจะออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านมิติสัมพันธ์ โดยใช้เรื่องของรูปทรงมาเป็นตัวเดินเรื่องอย่างเรื่อง น้องส้มโอบกับพี่หลอดไฟ ที่นำเอารูปทรงของส้มโอบกับหลอดไฟมาเชื่อมโยงกับวัตถุอื่นๆ แม้เล่มนี้จะเป็นหนังสือเด็กเล็กก็ตามแต่แนวคิดหลักสามารถนำไปใช้กับหนังสือสำหรับเด็กที่โตกว่านี้ได้ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อเด็กเมื่อเด็กได้คิด ภาพมีความท้าทายให้ติดตามและภาพได้ตั้งคำถามและเด็กเกิดความประทับใจ ก็ส่งผลให้เด็กนำไปใช้ในการสร้างงานศิลปะของตนเอง ความคิดของนักวาดภาพประกอบต้องมีความแคล่วคล่อง ชัดหยุ่น หลีกเลี่ยงการคิดแบบตายตัว ต้องหาแรงบันดาลใจจากสิ่งรอบข้างให้ตนเอง ฝึกที่จะมองแบบเด็กเพื่อให้เห็น โลกในมุมมองที่เป็นประสบการณ์ใหม่ๆอยู่เสมอ การที่เราจะเชื่อมโยงความรู้ผ่านภาพประกอบเราต้องเข้าใจว่าเราใช้ฐานความคิดอะไรมาเชื่อมโยงกับอะไรและต้องการให้ผลเกิดขึ้นแบบไหนทั้งหมดเราต้องเข้าใจเด็กในทุกๆด้านทั้งทางทฤษฎีและความสนใจของเด็กในปัจจุบันให้มากที่สุดเพื่อเอามาปรับใช้ในการออกแบบภาพประกอบ

ด้านเนื้อเรื่อง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะเนื้อเรื่องควรเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ที่เด็กต้องเรียนถือว่าเป็นสิ่งที่ควรคิด ถ้านักวาดภาพประกอบสามารถหาความรู้ในเรื่องเหล่านี้ได้จะทำให้งานภาพประกอบมีคุณค่ามากขึ้น แต่การนำมาใช้ต้องไม่ใช่การคัดลอกหรือดูจางใจมันทำให้ดูน่าเบื่อเกินไป ตรงเนื้อเรื่องนี้มีเรื่องของภาษาที่น่าสนใจคือภาษาในหนังสือสำหรับเด็กนั้นมีทั้งภาษาที่เป็นคำหรือวงษาภาษาและ ภาษาภาพหรือ อวจนภาษา ภาษาทั้งประเภทสองทำหน้าที่สื่อสารกับผู้อ่านเหมือนกันแต่ให้ความคิดจินตนาการต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็กด้วย โดยส่วนตัว

มีหลักการในการสร้างเนื้อเรื่องดังนี้ 1. เริ่มจากสิ่งที่คุ้นเคย 2. แทรกความไม่คุ้นเคยลงไปเพื่อกระตุ้นความคิดของเด็ก 3. ไล่ระดับความง่ายไปหายาก 4. เมื่อมีเรื่องใหม่แทรกลงไปต้องไม่สืบทกลับไปทบทวนจุดเริ่มต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเราออกแบบ หาทงสรุปหรือหาทางกลับไปสู่เรื่องเดิมให้ได้ 5 .เปิดช่องหรือโอกาสให้เด็กได้ใช้จินตนาการของตัวเองขึ้นมา ทั้งหมดนี้เป็นการสอนให้เด็กเริ่มที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ โดยส่วนตัวยังชอบแบบรูปทรงสี่เหลี่ยมทั้งหลายเนื่องจากว่ารูปทรงสี่เหลี่ยมมันเปิดโอกาสในการเสนอมุมมองมากกว่ารูปทรงอื่นๆ โดยส่วนตัวคิดว่าบางครั้งความตั้งใจที่จะสร้างสรรค์มากเกินไปก็กลายเป็นการขัดเขี่ย

ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะการเลือกใช้วัสดุและเทคนิคที่ใกล้เคียงกับเด็กแต่มีคุณภาพและการใช้ทักษะที่คิดว่าการออกแบบต้องมีความเหนือชั้นกว่า ถึงจะทำให้เด็กรู้สึกอยากทำงานศิลปะบ้าง ลักษณะการใช้ภาพที่ลดทอนรายละเอียดทำให้เด็กเกิดความคิดเชื่อมโยง ถ้าภาพเหมือนจริงเด็กก็ไม่รู้ว่าจะไปเติมอะไร แค่เชื่อมโยงกับความเป็นจริงได้เท่านั้น ต้องออกแบบการใช้เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ให้เด็กหัดตีความจากภาพ และเชื่อมโยงกับสิ่งที่เด็กรู้จัก โดยการลดทอนเพื่อให้เด็กใช้จินตนาการเพื่อเติมเต็ม เราต้องวิเคราะห์เชิงลึก วิเคราะห์แนวคิดถึงการออกแบบการเลือกใช้แต่ละเทคนิคในการสร้างงาน วัสดุมันไม่ตายตัวอยู่ที่นักวาดภาพประกอบจะเลือกมาใช้ มีหนังสือหลายเล่มเทคนิคธรรมดาแต่มีแนวคิดที่โดดเด่นการไปจำกัดที่เทคนิคหรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไม่ใช่วิธีที่จะไปส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะทั้งของเด็กและนักวาดภาพประกอบ

ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ถ้าต้องการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะต้องใส่ใจในรายละเอียด

ความคิดเห็นเพิ่มเติม การเรียนรู้ทางศิลปะนั้นมีความหลากหลาย ไม่ได้จำกัดที่เทคนิคหรือรูปแบบแต่การจะทำให้ได้ซึ่งตามวัตถุประสงค์นี้นักวาดภาพประกอบต้องเข้าใจลักษณะการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กเป็นอันดับแรก รู้จักวิธีกระตุ้นเด็กให้คิด โดยส่วนตัวใช้ลักษณะการสอนศิลปะเด็กมาใช้เป็นกลวิธีในการนำเสนองานภาพประกอบซึ่งสามารถเข้าถึงเด็กได้แต่การออกแบบภาพประกอบที่จะให้เป็นที่สนใจสำหรับเด็กต้องใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลมาประกอบเหมือนที่กล่าวไว้ข้างต้น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจพิจารณาและแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่มีต่อแนวทางการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาสำหรับเด็ก 7-9 ปี

1. ด้านวัตถุประสงค์

นักวิชาการด้านศิลปะศึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง พรหมมูล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในแนวทางการออกแบบภาพประกอบจากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยสูงสุดและรองลงมา ว่าเป็นสิ่งที่นักวาดภาพประกอบต้องตระหนักในความชัดเจนของเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่เด็กเป็นเบื้องต้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการออกแบบให้เชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัยของเด็กนั้นมีความจำเป็นเนื่องจาก การบูรณาการความรู้ นั้น สามารถสอนให้เด็กที่จะเชื่อมโยงสิ่งต่างให้เกิดความรู้ใหม่ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับการที่ภาพประกอบสามารถที่จะช่วยให้เด็กเชื่อมโยงเนื้อเรื่องหรือภาพไปสู่ความรู้อื่นๆ ในส่วนของการออกแบบภาพประกอบให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กนั้นคงใกล้เคียงกับที่กล่าวไปข้างต้น ว่าหากภาพประกอบจะช่วยให้เด็กเรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ ได้ก็ต้องปูพื้นฐานที่ใกล้เคียงกับที่เด็กนั้นสนใจหรือรู้จักก่อน เพื่อให้สาระใหม่ที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ตามสิ่งเดิมที่เด็กรู้จักไป ความท้าทายของภาพประกอบที่จะส่งผลต่อการทำงานศิลปะของเด็กนั้นมีความสำคัญในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีภมร

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในแนวทางการออกแบบภาพประกอบจากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยสูงสุดและรองลงมา เนื่องจากเห็นว่าความเข้าใจเบื้องต้นของนักวาดภาพประกอบมีความจำเป็นต่อการที่ผลงานจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กเกี่ยวกับศิลปะได้ แต่นักวาดภาพประกอบต้องเข้าใจในสาระความรู้ที่เหมาะสมกับวัย เพื่อให้การกำหนดวัตถุประสงค์ในการออกแบบมุ่งสู่เป้าหมายคือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะศึกษาเพื่อให้ภาพประกอบนั้น ไม่ยากเกินความเข้าใจหรือเกินกว่าที่เด็กจะเรียนรู้ได้ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

นักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก : นายชิวัน วิสาสะ

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในแนวทางการออกแบบภาพประกอบจากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยสูงสุดและรองลงมา การออกแบบที่มีจุดมุ่งหมายที่เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้เป็น สิ่งนี้นักวาดภาพประกอบต้องศึกษาค้นคว้า

ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เราจะต้องทำเป็นพิเศษ เนื่องจากการที่ภาพประกอบจะส่งผลต่อการเรียนรู้ ศิลปะของเด็กนักวาดภาพต้องเข้าใจว่าศิลปะของเด็กมีลักษณะอย่างไรแตกต่างจากศิลปะของผู้ใหญ่ อย่างไร เพื่อที่เวลาคิดกระบวนการทำงานเราจะได้นำมาจนถึงเด็กที่เราต้องสื่อสารด้วย ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

2. ด้านเนื้อเรื่อง

นักวิชาการด้านศิลปศึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง พรหมมูล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านเนื้อเรื่อง จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยสูงสุดและรองลงมา คิดว่าเนื้อเรื่องเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะกำหนดรูปแบบของการนำเสนอ การเล่าเรื่องรวมไปถึงบรรยากาศโดยรวม ทั้งยังเป็นตัวกำหนดรูปแบบทางศิลปะที่จะนำมาใช้ในการออกแบบภาพประกอบอีกด้วย กล่าวรวมว่าเนื้อเรื่องส่งผลต่อตัวละคร บุคลิกของตัวละครนั้นสะท้อนมาจากเนื้อเรื่อง ความสนใจใฝ่รู้ของตัวละครนั้นส่งผลต่อเด็กที่ได้สัมผัส หนังสือสำหรับเด็ก การดำเนินเรื่องผ่าประเพณีและวัฒนธรรมนั้นเห็นด้วยว่าหากทำได้ก็จะส่งผลดี แต่ควรไม่นำเสนออย่างชัดเจนเกินไป การออกแบบบุคลิกของตัวละครนั้นนักวาดภาพประกอบจำเป็นต้องศึกษาลักษณะของเด็กเนื่องจากหนังสือสำหรับเด็ก ตัวละครจะมีนิสัยคล้ายๆ เด็ก ความคุ้นเคยเหล่านี้ส่งผลให้อากัปกิริยาของตัวละครนั้นตราตรึงในใจเด็ก แต่อย่างไรก็ตามการเลือกเนื้อเรื่องที่เหมาะสมกับวัยของการเรียนรู้ทางศิลปะจะส่งผลให้การออกแบบภาพประกอบบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีภมร

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านเนื้อเรื่อง จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยสูงสุดและรองลงมา พบว่าเนื้อเรื่องนั้นคือภาพรวมของหนังสือซึ่งส่งผลต่อการออกแบบภาพประกอบ แต่อยากให้มีเน้นการใช้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมของไทย ในการนำเสนอทั้งเนื้อเรื่องหรือจะเป็นด้านรูปแบบของงานศิลปะประจำชาติก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงความเข้าใจของเด็กในวัยนี้ด้วยเนื่องจากว่า กิจกรรมศิลปะของเด็กนั้นต่างจากผู้ใหญ่การเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กนั้นมีข้อจำกัดด้วยวัยและความเข้าใจ คงพอจะให้แนวคิดเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่านอกจากที่กล่าวมาก็ควรที่จะเป็นแบบอยากของการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆแก่เด็กในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

นักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก : นายชิวัน วิสาสะ

มีความคิดเห็นในส่วนของการที่ตัวละครนั้นมีความอยากรู้อยากเห็นและแสดงออกถึง การเรียนรู้ว่าจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก รวมทั้งในด้านศิลปะศึกษาด้วย เนื่องจากตัว ละครนั้นส่งอิทธิพลต่อเด็กช่วงวัยนี้เป็นอย่างมาก เด็กต้องการเลียนแบบ ตัวละครในหนังสือสำหรับ เด็กนั้นเป็นทั้งเพื่อนทั้งผู้ที่ชี้แนะชักชวนให้เด็กอยากทำกิจกรรมต่างได้ แต่ตัวละครจะชี้นำหรือชัก จูงเด็กได้โครงเรื่องก็ต้องสอดคล้องกับแก่นเรื่องที่เป็นเป้าหมายของการมุ่งเน้นให้เด็กนั้นเกิดพฤติ กรรม อย่างที่ตั้งใจไว้ในส่วนนี้มีความคิดเห็นที่เหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพ ประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

3. ด้านส่วนประกอบของหนังสือ

นักวิชาการด้านศิลปะศึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง พรหมมูล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านส่วนประกอบของหนังสือ จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการเลือกกระดาษมาใช้ในการพิมพ์ เนื่อง จากกระดาษนั้นเป็นวัสดุที่รองรับงานภาพประกอบ และส่งผลต่อความงามของภาพประกอบ โดย ตรง ในส่วนของตัวอักษรที่เลือกใช้ในหนังสือเด็กควรที่จะถูกต้องเพื่อการเรียนรู้และจดจำลักษณะ ของอักษรภาษาไทยที่ถูกต้องต่อไปในการนำไปใช้ ขนาดและรูปร่างของหนังสือนั้นควรสอดคล้อง กับการเล่าเรื่องในส่วนนี้มีความคิดเห็นที่เหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีกรม

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านส่วนประกอบของหนังสือ จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการเลือกกระดาษมาใช้ในการพิมพ์ รวม ทั้งด้านการเลือกใช้ตัวอักษรไทยที่ถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ของเด็ก ในด้านขนาดของ หนังสือก็ควรเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและการใช้งานอาจต้องคำนึงถึงการเก็บรักษาด้วยในส่วนนี้ มี ความคิดเห็นที่เหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทาง ศิลปะได้

นักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก : นายชิวัน วิสาสะ

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านส่วนประกอบของหนังสือ จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการเลือกกระดาษมาใช้ในการพิมพ์เนื่อง จากควรคำนึงถึงความสวยงาม ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ความงามทางศิลปะของเด็ก ในด้านของขนาด ของหนังสือก็ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็กเนื่องจากขนาดที่สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อ เรื่องจะทำให้หนังสือเป็นที่จดจำของเด็ก ในส่วนนี้มีความคิดเห็นที่เหมาะสมที่จะเป็นแนวทางใน การออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

4. ด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ

นักวิชาการด้านศิลปศึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง พรหมมุล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการออกแบบให้เด็กสามารถเรียนรู้การใช้เส้นสี รูปร่างรูปทรงและการจัดองค์ประกอบของภาพ เพื่อเป็นประสบการณ์ทางศิลปะแก่เด็ก และก็เห็นด้วยอย่างยิ่งที่นักวาดควรที่จะเลือกใช้เทคนิคทางศิลปะที่เด็กๆ ใช้ในชั้นเรียนศิลปะมาใช้ในการออกแบบภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เชื่อว่าจะเป็นการช่วยให้เด็กรู้สึกได้ว่า เด็กก็สามารถทำได้เพราะเค้าเข้าใจและรู้จักเทคนิคเหล่านี้คืออยู่แล้ว แต่ก็ควรที่จะออกแบบให้มีความท้าทายในการสร้างงานศิลปะของเด็กในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีกรมล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านส่วนประกอบของภาพประกอบ จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลพบว่า การออกแบบภาพประกอบที่ใช้เทคนิคหรือการเลือกใช้ส่วนประกอบทางทัศนธาตุที่เด็กคุ้นเคยนั้นจะส่งผลต่อการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

นักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก : นายชิวัน วิสาสะ

ด้านส่วนประกอบของหนังสือ

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านส่วนประกอบของหนังสือ จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการเลือกใช้ส่วนประกอบทางทัศนธาตุ การจัดวางองค์ประกอบของภาพ คิดว่าการเลือกเทคนิคทางศิลปะที่สอดคล้องกับการสร้างงานของเด็กแต่ควรมีความท้าทายมากกว่า เพื่อให้เด็กเกิดแรงกระตุ้นในการอยากจะทำผลงานของตนเองบ้าง และยังเป็นกรณีที่นักวาดภาพประกอบจะได้เปิดโอกาสให้ตนเองทดลองในการทำงานศิลปะในลักษณะเดียวกับเด็กเป็นการเรียนรู้ของนักวาดภาพประกอบอีกทางหนึ่งในการที่จะทำงานให้เข้าถึงเด็กในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

5. ด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม

นักวิชาการด้านศิลปศึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง พรหมมูล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการออกแบบให้เนื้อเรื่องและภาพประกอบมีความสอดคล้องกันซึ่งเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของหนังสือสำหรับเด็กที่ดี ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีกมล

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการออกแบบให้การจัดหน้าหนังสือส่งผลต่อการเล่าเรื่องของภาพ ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้

นักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก : นายชิวัน วิสาสะ

มีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อมูลส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยในด้านการจัดหน้าและรูปเล่ม จากที่ได้พิจารณาจากข้อมูลที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการออกแบบให้ การการจัดหน้าที่สอดคล้องกับการเล่าเรื่องและการออกแบบมุมมองของภาพให้น่าสนใจ เพิ่มการเรียนรู้ทางด้านการมองแก่เด็กอีกทาง ในส่วนนี้มีความคิดเห็นว่าเป็นแนวทางในการออกแบบภาพประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะได้